

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SPALIO – OCTOBER 24 2015 • Vol. CVI Nr. 125

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-23-15

ŠIAME NUMERYJE:

ALTL pasitiko jubiliejinį sezoną – 8 psl.

30 metų be kompozitoriaus J. Žilevičiaus – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

„Draugo“ redakcijoje ambasadoriui Rolandui Kriščiūnui buvo padovanota knyga „Draugai – 100“ (J. Kuprio nuotr. k.) ir parodyta, kaip atrodė prieš 106-erius metus pasirodžiusi pirmoji laikraščio laida (A. Vertelkaitės nuotr. d.). Iš k.: amb. R. Kriščiūnas, gen. konsulas Marijus Gudynas, fotografas Jonas Kuprys ir adv. Saulius Kuprys.

Naujai paskirtas ambasadorius viešėjo Čikagoje

Šių metų spalio 17–18 dienomis Čikagoje pirmą kartą lankėsi Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius JAV ir Meksikai Rolandas Kriščiūnas. Vizito metu ambasadorius susipažino su lietuvių kultūriniais centrais, dalyvavo renginiuose, susitiko ir bendravo su lietuvių bendruomenės atstovais.

Spalio 17 d. vykusiam Balzeko muziejaus Metų žmogaus pokylyje ambasadorius R. Kriščiūnas pasveikino apdovanojimą pelniusią Ireną Broką Chambers ir kreipėsi į susirinkusius svečius savo kalboje

žavėdamasis Čikagos lietuvių veiklos apimtimi. „Žinojau, jog Čikagos lietuviai įkūrė didelius centrus, daugelį organizacijų, tačiau nepaisant to, esu maloniai nustebintas lietuviškos veiklos masto, čia dirbančių žmonių nuoširdžiu atsidavimu lietuvybei, jos puoselėjimui. Esu dėkingas jums visiems už jūsų veiklą ir įdedamą darbą, kad meilė Lietuvai būtų perduodama ateities kartoms, kad Lietuvos istorija, kultūra ir paveldas būtų pristatomi amerikiečiams. Tikiu, jog nesvarbu, kur bebūtume, esame viena tauta, viena Lietuva“, – sakė ambasadorius. – 4 psl.

Virtuvėje – su Beata Nicholson LWAC veikla įsibėgėja

Beata Nicholson ir LWAC svečiai.

LWAC archyvo nuotr.

DR. INGA GREBLIKIENĖ

Dar tik rugpjūčio mėnesį įkurtas Lithuanian World Arts Council (LWAC) jau aktyviai pradėjo savo veiklą! LWAC įkūrimas buvo pažymėtas kartu su puikiu vienos iš tarybos narių Mirgos Gražinytės-Tylos koncertu Hollywood Bowl. LWAC prisistatė ir Lietuvių dienoje Los Angeles. LWAC įkūrėjai Daina Navarrete ir Marius Markevičius abi dienas pristatinėjo LWAC tikslus ir siekius, pasakojo apie veiklą, bendravo su svečiais ir lankytojais. Ypatingai džiugu,

kad ką tik sukurto LWAC pristatyme ir veikloje aktyviai dalyvauja ir jo Tarybos nariai, kurie yra jau daug pasiekę ir žinomi veikėjai Lietuvoje ir užsienyje. Spalio pradžioje į Los Angeles buvo atvykusi Lietuvoje ir tarp viso pasaulio lietuvių labai gerai žinoma ir mylima kulinarė, žurnalistė, laidų vedėja ir šiaip labai šauni moteris Beata Nicholson, kuri JAV pristatė savo šeštąją knygą (ir pirmąją anglų kalba) – „Taste Lithuania“. Buvo labai smagu, kad Beata rado laiko pristatyti savo naująją knygą ir LWAC veiklai paremti skirtame renginyje Vakarų pakrantėje. – 5 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Atsinaujinimo dienos tema su klausimu: „Dieve, Tu pašaukei ir mane?!“ Norisi ne ištarti, o sušukti: „Taip, be jokios abejonės!“ Kiekvienas esame pašaukti, nėra nė vieno, kurio Viešpats nešauktų. Suprantu, kad ne vienas širdyje svarsto: „Nepatyrčiau jokio aiškaus kvietimo, ne viskas klojasi taip, kaip norėčiau. Ar tikrai Dievas kažkur mane šaukia?“

Kai galvojame apie pašaukimą, visuomet manome kažką ypatingo, specialaus, išskirtinio. Norėdami suprasti, koks tai pašaukimas, pasitraukiame į nuošalę, renkamės rekolekcijas, ypatingą maldos laiką. O šventajame Rašte atrodo, kad visi pašaukimai ateina pačioje paprasčiausioje kasdienybėje: Abraomo – ramiai sau gyvenančio savo namuose, Gideon – vėtančio javus, pranašo Jeremijo – laikančio save tik vaiku, Marijos – planuojančios ramų gyvenimą su Juozapu. Dievas šaukia kasdienybėje gyventi su Juo ir vykdyti Jo pasiuntinybę, kuri gali būti išskirtinė kaip Mergelės Marijos, bet taip pat labai paprasta – kaip kiekvieno eilinio žmogaus.

Tiesa, mums ne visada lengva atpažinti Viešpaties balsą, todėl reikia nurimti, nutilti, įsiklausyti. Tam pasitarnauja maldos ir susikaupimo laikas. Bet Dievas jau prieš tai šaukia, tik mes ne iš karto Jo balsą išgirstame.

Nereikia daug kalbėti, kad yra įvairūs pašaukimai: esminiai gyvenimo – šeima, pašvęstasis gyvenimas, kunigystė; profesijos – ypač, kai ji susijusi su pagalba kitiems, kaip gydytojo, mokytojo, politiko. Bet taip pat mažesni, bet ne mažiau svarbūs – atidumo, išklausymo, patarimo, atjautos ir kt.; tai pašaukimai vienaip ar kitaip pasielgti. Mūsų visų, kaip krikščionių, pašaukimas – būti su Jėzumi, tapti panašiams į Jį, sekti Jį. Sekmadienio Evange-

Pašaukti tarnauti su Jėzumi

ARKIVYSK. LIONGINAS VIRBALAS

lija duoda kai kurias gaires, nuorodas šiame pašaukimo kelyje.

Jokūbas ir Jonas ateina pas Jėzų ir kreipiasi prašydami sėdėti vienam Jo šlovės dešinėje, kitam – kairėje. Taigi prašo protekcijos: norėtų būti ne pasiųsti, o išskirti, proteguojami. Apaštalai – graikiškai reiškia „pasiųstieji“, o abu broliai jau galvoja apie „sėdėjimą“. Ne tik apaštalai, bet ir mes esame siunčiami, bet ne proteguojami. Ką reiškia būti proteguojamam? Jei esu Jėzaus pusėje, vadinasi, Jis pasirūpins, kad viskas gerai seksis, mano gyvenimas bus visais atžvilgiais sėkmingas. Bet būti su Jėzumi ir eiti ten, kur Jis siunčia, nereiškia, kad mums geriau seksis, negu kitiems, ir viskas gerai klosis. Esame laimingesni pažindami Jėzų ir žinodami, kad nesame vieni, kad Jis eina pirma.

Būtent pirma. Jokūbas ir Jonas nori sėdėti šalia, greta. Dvasinio gyvenimo taisyklė labai aiški: reikia sekti Jėzų, klausyti Jo, o ne nurodinėti, ką Jis turėtų daryti, kaip Jokūbas ir Jonas. Panašiai elgėsi ir Petras, sakydamas, kad jokia kančia ir nesėkmė, jokia išdavystė negali paliesti Jėzaus. Evangelistas Morkus sako, kad Jėzus subarė Petrą tardamas: „Eik šalin, šėtone, nes mąstai ne Dievo, o žmonių mintimis!“ (Mk 8, 33). Kai kurie biblistai verčia kitaip: „Eik paskui mane, gundytojau“, t. y. nenurodinėk man, o sek iš paskos. Iš tiesų, Jėzus geriau žino ke-

lią. Jėzus jau yra numatęs, kur turėtų būti Jokūbas ir Jonas, kad jų gyvenimas būtų sėkmingas, kad taptų šviesos spinduliu kitiems. Mąstome taip pat, kokią vietą Jėzus yra numatęs ir kiekvienam iš mūsų. Nuostabu žinoti, jog kiekvienas turime ypatingą vietą Jėzaus mintyse.

Bendras dėsni, kurį Jėzus pateikia visiems, – tarnavimo dėsnis: „Kas iš jūsų išgeis būti didžiausias, bus jūsų tarnas, ir kas panorės tarp jūsų būti pirmas, bus visų vergas.“ Daug kartų esame girdėję, kaip gražu yra tarnauti ir nederą siekti pirmų vietų. Kaip geri krikščionys gal net pritariame tam. Bet ar tikrai vadovaujamės šia nuostata? Kas nenorėtų būti pirmas, ar tikrai nuširdžiai trokštame būti visų tarnai?

Turtingas jaunuolis išgirdo tik dalį Jėzaus raginimo: „Eik, parduok visa, ką turi“, bet nebesuprato, ką reiškia ateiti ir sekti Jėzų (plg., Mk 10, 21). Panašiai ir mes pasilieiname prie tarnavimo, mažumo, menkumo, nebeatkreipdami dėmesio, kad visa tai yra kartu su Jėzumi. Norėti to, ko nori Jėzus, – tai ir pašaukimo, ir tikros laimės raktas. Kristaus valia yra aukščiausia galia, kreipianti istorijos eigą. Norėdami to, ko Jis nori, mes viešpataujame kartu su Juo. Metaforiškai galėtume pasakyti: sėdime su Juo Tėvo dešinėje. Jėzus viešpatuoja savo Dvasia į širdis įliedamas meilę. Kai mylime kitus – esame galingiausi ir stipriausi. Meilė atneša pergalę nieko nepažemin-dama, atsižvelgia į kiekvieną, nesistengia visų suvienodinti.

Mūsų prašymas tebūna ne vieta, kurioje norėtume būti, ne viena ar kita malonė, o meilė, kuri daro panašius į Jėzų – tarnaujantį ir todėl viešpatujan-tį.

Atsinaujinimo dienos Kaune spalio 18 d. homilija

Konsulo Juliaus Pranevičiaus vizitas Naujojoje Anglijoje

Tarptautinėje verslo taryboje susirinkusiems svečiams generalinis konsulas J. Pranevičius (sėdi trečias iš k.) pristatė Baltijos šalių ekonominės raidos tendencijas.

Spalio 19 d., pirmadienį, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius lankėsi JAV Connecticuto valstijos sostinėje Hartforde. Hartfordas, įkurtas 1636 metais, yra vienas seniausių JAV miestų ir svarbus draudimo bendrovių centras. Mieste įsikūrusios tokios bendrovės kaip „Aetna“, „Conning & Company“, „The Hartford“, „The

Phoenix Companies“, „UnitedHealthcare“. Hartfordas taip yra medicininės priežiūros, tyrimų ir švietimo centras.

Metro Hartford Alliance J. Pranevičius pristatė Balijos šalis ir galimybes jose plėtoti verslą. Šis renginys buvo organizuojamas kartu su BALT-NET (ang. Baltic-New England Development Network), kuri skatina Baltijos šalių ir Naujosios Anglijos valstijų

(Connecticuto, Massachusetts, Maine, New Hampshire, Rhode Island ir Vermonto) bendradarbiavimą bei siekia plėtoti ekonominius, kultūrinius ir verslo ryšius.

Tarptautinėje verslo taryboje susirinkusiems svečiams generalinis konsulas pristatė Lietuvos, Latvijos ir Estijos ekonominės raidos tendencijas, pažymėdamas, kad tai yra vienas spar-

čiausiai augančių regionų Europoje, pasižymintis puikia infrastruktūra, greičiausiu ir prieinamiausiu internetu. Puikiai išvystyta informacinių technologijų infrastruktūra padeda Baltijos šalims tapti Europos Sąjungos IT verslo traukos centru. Tiek startuoliai, tiek didžiausios užsienio informacinių technologijų kompanijos, ieškančios aukščiausios kokybės, renkasi Lietuvą ar kitas Baltijos šalis dėl IT talentų gausos, palankios verslo aplinkos bei technologijų kompetencijų. Vilnius, išrinktas geriausia vieta paslaugų centrų steigimui Centrinėje ir Vidurio Europoje, per pastaruosius kelerius metus tapo pirmaujančiu regione verslo paslaugų sektoriuje. Taip pat atkreiptas dėmesys, kad per pastaruosius du dešimtmečius Lietuvos gyvybės mokslų pramonė išaugo iki vienos pažangiausių Vidurio ir Rytų Europoje.

Generalinis konsulas dėkojo aktyviems Hartfordo lietuviams, profesoriams Daliai Giedrimienei ir Raymond Kriščiokaitis už pagalbą stiprinant Lietuvos ryšius su JAV mokslo ir verslo įstaigomis bei pakvietė Metro Hartford Alliance viceprezidentą John Shemo, kurio senelis kilęs iš Trakų, atvykti į Lietuvą.

LR generalinio konsulato New Yorke info ir nuotr.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**
Kanadoje (USD) – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
Kanadoje (USD) – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$70.00**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.
Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Tyla gera byla, bet tik ne išeivijos kultūrinio kraičio išsaugojimo atveju

DR. STASYS BAČKAITIS

Su įdomumu „Draugo“ rugsėjo 17-osios laidos „Nuomonės“ skyriuje perskaičiau dr. Roberto Vito straipsnelį „Gaila“. Jame dr. Vitas reiškia susirūpinimą dėl besitęsiančio JAV lietuvių organizacijų ir jų vadovų archyvų vežimo į Lietuvą.

Dr. Vito pasisakymą paskatino rugpjūčio 20 d. „Drauge“ pasirodęs straipsnis „Broniaus Nainio archyvas į tėviškę“. Dr. Vitas pastebi, jog mūsų bendruomenės kai kuriuose sluoksniuose pasklidusi prielaida, kad atkūrus Lietuvos nepriklausomybę dabartinei kultūrinei ir mokslinei diasporos veiklai galima leisti nuvysti ir mirti, nes skirsime dėmesį tėvynei. Tai aiškiai girdime, kai kalba pakrypsta apie mūsų bibliotekas ir archyvus. „Uždarykit, supakuokit ir išsiųskit viską namo“, – pastebi dr. Vitas. Toliau jis pagrįstai klausia: bet kas ir kur yra mūsų namai? Tiems, kurie yra gimę tremtyje, kraštas prie Baltijos jūros yra namai mūsų širdyse. Tačiau lietuvių bendruomenės išsibarsčiusios po visą pasaulį, – kur mes gyvename ir kuriame, taip pat yra namai.

Visuose žemynuose lietuviai yra sukūrę dalį mūsų kultūrinio kraičio. Jie turi išsaugoti savo lobyną, kur jis kuriamas ir prieinamas visiems lietuviams bei nelietuviams mokslininkams, istorikams, literatams, organizacijoms ir kitiems, įvairiais tikslais besidomintiems mūsų diaspora, jos istorija ir pasiekimais.

Dr. Vitas tiksliai pastebi, kad Lietuvos dėmesys išeivijai yra visai kitokio pobūdžio, nei gyvenančių išeivijoje. Išeivija visai kitaip suprantama Lietuvoje, nei mes ją čia suprantame. Išeivijos veikla Lietuvai nėra svarbiausias dalykas, ir dėžės rajonų archyvų saugyklose to nepadarys, to supratimo nepriartins. Nors platesnį visumos vaizdą galima rasti poroje išeivijos archyvus kaupiančių Lietuvos centrinių institucijų, bet tai sudaro toli gražu ne išsamų vaizdą. Dr. Vitas baigia teigdamas, kad išeivija ne tik gyvena ir kuria, bet ten, kur gyvena, turi palikimą kaupiti ir jį platinti. To nedarydami išduodame savo kultūrą, savo paveldą ir save pačius vardan nelabai mus suprantančių žmonių.

Dr. Vito mintis yra labai tikslinga, aktuali ir turėtų būti suprasta bei remiama Amerikos lietuvių. Atiduodami savo paveldą, istoriją ir kultūrinių pasiekimų dokumentus pamažėle stumiamo save į užmarštį, net nenujausdami, kad tai pačiai išeivijai yra pražūtinga. Turime porą archyvinių centrų, kur tokia medžiaga yra laukiama ir archyvuojama. Ji viešai prieinama tyrimams, studijoms ir visokiems kitokiems tikslams. Reikia pastebėti, jog studijinių darbų ir leidinių skaičius nuolat auga. Beveik kiekvieną mėnesį užsienyje (daugiausiai JAV) pasirodo vienokio ar kitokio pobūdžio knygos ir studijos, liečiančios lietuvišką arba su lietuviais sietiną tematiką, ir dažnai ne lietuvių autorių.

Ieškant medžiagos studijai ar knygai yra svarbu žinoti ir turėti prieigą prie informacijos dominčiomis temomis. Jeigu ji nežinoma, studijų autoriai turi pasitenkinti tuo, ką randa svetimuose šaltiniuose, dažnai kitų sutelktuose, šališkuose, su klaidinančiais duomenimis. Tam yra svarbu centrinis, visumą apimantis archyvas. Deja, išeivijos paveldas Lietuvoje atsiranda ne vienoje centralizuotoje vietovėje, bet išbarstytas dešimtyse Lietuvos miestų, miestelių bibliotekų, archyvų, dažniausiai paliktas laiko ir popieriuje esančių chemikalų malonei trupėti dėžėse ir galutinai pranykti.

Nors LB jau seniai skatina pasaulio lietuvių archyvus perduoti Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui (LTSC), bet, kaip ir Broniaus Nainio atveju, pavienių veikėjų bei organizacijų dokumentų rinkiniai vieni po kitų iškeliauja ne taip jau aiškiam likimui į Lietuvą. Reikėtų taip pat paminėti, jog archyvų pakavimui bei jų persiuntimui išleidžiamos nemažos lėšos. Vietoj išmokų siuntėjams šias sumas būtų galima paaukoti LTSC, kur archyvai pervedami į saugesnę – elektroninę formą ir prieinami kopijavimui tiek M. Mažvydo bibliotekos centriniam archyvu, tiek bet kuriai bibliotekai ar moksliniam institutui bei visiems besidomintiems. Tai būtų ir vieniems, ir kitiems laiminti situacija.

Deja, iki šiolei neteko matyti nė vieno atsiliepiamo dr. Vito iškeltu gana opiu klausimu nei mūsų spaudoje, nei kituose žiniasklaidos šaltiniuose. Nejaugi niekam, net ir mūsų bendruomenės veikėjams bei ilgus metus arusiems išeivijos dirvą vadovams neberūpi, kas bus po jų. Turime akivaizdų pavyzdį, kaip baigia išnykti pirmosios išeivijos bangos pėdsakai. Daugiau nei pusšimtis lietuvių įkurtų baž-

anklavo yra tik apie 40 km pločio Lietuvos ruožas. Susirėmimo atveju pirmas Rusijos žingsnis būtų užimti šį žemės ruožą, atkertant Lietuvą nuo Lenkijos ir užsitikrinant geležinkeliu bei sauskeliais susisiekimą su Kaliningrado sritimi. NATO pajėgoms bandant jį apginti, visa pietinė Lietuvos dalis, įtraukiant ir Kauną bei Vilnių, taptų atviru mūšio lauku ir virstų garantuota pelenų krūva.

Tokio scenarijaus galimybė nėra tik mano vieno išsivalgojimas. Š. m. spalio 1 d. teko dalyvauti aukšto lygio „Center for European Policy Analysis“ (CEPA) konferencijoje. Generolas Ben Hodges, JAV karinių pajėgų Europoje vadas, kalbėjo apie JAV šarvuotos brigados pasirodymus periferinėse, Rusijai artimose valstybėse daugiau ar mažiau atgrasyti Rusiją nuo agresijos. Bet taip pat išreiškė susirūpinimą, jog jeigu Rusija imtųsi karinių veiksmų, Baltijos valstybės bei visa Baltijos jūra pirmiausia būtų atkirsta nuo EU ir patektų Rusijos kontrolėn. Susidarė įspūdis, jog jų negalima apginti, nors gal ir būtų bandoma.

Taigi, kas atsitiktų rimto susikirtimo atveju? Tu-

rime gyvą pavyzdį. Iškilus Sirijos ginkluotam konfliktui tūkstančius metų saugoti granito paminklai naikinami vienas po kito. Bombarduojamos lėktuvais ir artilerija gyvenvietės virsta dulkėmis arba dega. Lietuvai tapus mūšio zona, taip pat nedaug kas liktų. Archyvai arba žūtų ugnyje, arba patektų Rusijos globon. Išvežus ten visas tampa neprieinama, kaip dabar neprieinami Rusijos pagrobti Nepriklausomos Lietuvos bei svarbūs LDK archyvai. Gali būti sakoma, jog dalis dabartinių Lietuvos archyvų jau yra internetinėje erdvėje ir nėra ko jaudintis. Bet ir ten išilaužiama ir pagal reikalą viskas pranyksta.

Neseniai teko išsikalbėti su vienu Slovakijos kolega, bendradarbiu Centro ir Rytų Europos koalicijos veiklos rėmuose. Jis papasakojo, jog JAV čekų-slovakų bendruomenės yra įkūrusios 55 tūkst. kvadratinį pėdų centrinių kultūros muziejų bei archyvą Cedar

City, Iowa valstijoje, kur telkiamas tautiečių, gyvenančių JAV, paveldas. Lenkai kaupia dokumentus, bet ne išsamiai ir sistemškai, Hoover institute. Reikėtų taip pat paminėti, jog įtakinga JAV kultūros darbuotojų grupė, susirūpinusi ateivių paveldo nykimu Amerikoje, ruošia planus per kitą dešimtmetį Washingtono mieste įkurti didžiulį JAV gyvenančių tautybių muziejų, prieš išnykstant jų pėdsakams.

Visa tai veda prie išvados, kad ne tik JAV lietuviams reikia saugoti savo archyvus čia, bet ir pačiai Lietuvai būtų svarbu pasirūpinti pilno atsarginio Lietuvos centrinio archyvo steigimu ir išlaikymu čia, JAV. Ir tai turėtų apimti ne tik kultūrinę bei mokslinę medžiagą, bet ir Lietuvos valstybės dokumentų bei archyvų dublikatus. Kokios formos jie turėtų būti, tai ekspertų reikalas, bet kad atsarginis centras reikalingas, neturėtų kilti klausimo. Lietuvos vadovai būtų aklaai neatsakingi, jeigu šio klausimo svarbos nepripažintų ir nesiimtų istorijos išlikimui reikalingų ėjimų.

Kur toksai centras turėtų būti, galėtų tapti ilgesnių ir viešų diskusijų išvada, bet LTSC turint didžiulį archyvų centrą, būtų galima nuo jo ir pradėti. LTSC turi ir nemažą pagrindą, patirtį bei ryšius su Lietuva. Būtina ši reikalą gana skubiai pradėti judinti, nes nežinia, kada Rusija nutars žengti pražūtinga kryptimi. Neleiskime, kad per galimai klaidinančias NATO ir ES apsaugos prielaidas visa mūsų ir mūsų tautos praeitis pradingtų kaip lašas jūroje. Nors patarlė sako, kad tyla yra gera byla, bet tikrai ne šiuo atveju.

Laukiame jūsų pasisakymų.

„...pačiai Lietuvai būtų svarbu pasirūpinti pilno atsarginio Lietuvos centrinio archyvo steigimu ir išlaikymu čia, JAV.“ Jono Kuprio nuotr.

nyčių ir parapijinių statinių bei jų veiklos įrašų dingo, lyg niekadados nebuvusių.

Atrodytų, jog JAV lietuvių kultūrinio kraičio išsaugojimas būtų dėmesio vertas ilgametis ir nuolat skatinamas bei remiamas tikslas tiek Lietuvių Bendruomenės Tarybos ir jos Centro valdybos, tiek įvairių išeivijos organizacijų ir pavienių bendruomenės narių. Būtų galima prileisti, jog bent „Draugo“ skaitytojai, kurie dar turi šioki toki sentimentą lietuviškiems reikalams, būtų suinteresuoti išreikšti savo nuomonę. Deja, vietoje komentarų ir atsiliepiimų, kaip dr. Vito inicijuotą klausimą galėtume išspręsti kartu, beveik kiekviename „Drauge“ randame straipsnių ir fotografijų apie Šv. Kazimiero ir Tautinės kapinės ir ten naujai statomus, taip pat ir išvirstančius bei yrančius paminklus (Sic Transit Gloria).

Jau jeigu mažai kas domėtusi šiuo reikalu, yra dar viena labai svarbi priežastis, kodėl reikia išlaikyti ir telkti savo paveldą JAV lietuviškos kultūros ir mokslo centruose. Nors Lietuva, būdama ES ir NATO narė, atrodytų, šiuo metu dar gana saugi, bet pamačius, kas vyksta Sirijoje ir jos aplinkiniuose kraštuose, negalima būti jau tokiems tikriems, kad Baltijos kraštai taip ir liks nepaliesti Rusijos keliama audrų. Putinui skinant laimėjimą po laimėjimo, yra didelė galimybė, kad Lietuva bus jo kitas taikinys, nes Rusijai yra gyvybiškai svarbu užsitikrinti tiesioginį susisiekimą žeme su Kaliningradu; panašiai Hitleris pradėjo pasaulinį karą dėl Dancigo srities, siekdamas atverti tiesioginį kelią į Rytprūsius. Dabartinis Rusijos atkirtimas nuo Kaliningrado

Naujai paskirtas ambasadorius viešėjo Čikagoje

Atkelta iš 1 psl.

Vizito metu R. Kriščiūnas, lydimas generalinio konsulo Čikagoje Marijaus Gudyno, aplankė Jaunimo centrą ir jame veikiančias Čikagos lituanistinę mokyklą bei Čiurlionio meno galeriją, apžiūrėjo Lituanistikos tyrimo ir studijų centre sukauptus archyvus, sužinojo apie vykdomą veiklą. Vėliau vyko į Pasaulio lietuvių centrą Lemonte, kur apžiūrėjo didžiausią apylinkėse Maironio lituanistinę mokyklą, Lietuvių dailės muziejų, susitiko su Lietuvių Fondo vadovybe. Svečias susitiko su LF valdybos pirmininku Mariumi Kasniūnu, su grupe Lietuvių Fondo tarybos, valdybos narių bei LF administratore Jūrate Mereckiene. Ambasadorius R. Kriščiūnas susipažino su LF istorija bei ilgamete šios organizacijos veikla, domėjosi, kaip LF sekasi įgyvendinti savo pagrindinį tikslą – išlaikyti ir puoselėti lietuviybę. Buvo aptarti tolimesnio bendradarbiavimo klausimai. LF valdybos pirmininkas Marius Kasniūnas gerbiama svečiui įteikė knygos „Lietuvių Fondas“ III tomą su šios organizacijos tarybos narių parašais. Susitikime taip pat dalyvavo Pasaulio lietuvių centro valdybos pirmininkas Linas Gyls ir centro direktorius Artūras Žilys.

Diplomatai aplankė ir seniausio lietuviško laikraščio „Draugas“ redakciją, kur juos pasitiko leidėjų tarybos pirmininkas Vytautas Stanevičius, tarybos narys, ALT'o pirmininkas adv. Saulius Kuprys, redaktorė Ramunė Lapas ir Vida Kuprytė („Draugas News“) bei fotografas Jonas Kuprys. Tik įėjus į pastatą ambasadoriaus žvilgsnį iš karto patraukė gausus ir įdomus „Draugo“ knygynėlis, į kurį jis žadėjo būtinai sugrįžti. Pakilus į antrą aukštą, kur dirba redakcija, R. Kriščiūnui buvo parodytas pirmasis „Draugo“ numeris. Svečiai su įdomumu vartė senų Jono Kuprio nuotraukų, kuriose įamžinti iškilūs išeivijos žmonės ir svarbūs įvykiai, rinkinį. Ambasadoriui buvo padovanotos dvi knygos: „Draugo“ 100-mečio proga išleista laikraščio istorija „Draugui – 100. Už tikėjimą ir lietuviybę“ bei „Baltijos valstybių užgrobimo byla. JAV Kongreso Ch. J. Kersteno komiteto dokumentai. 1953–1954 metai“.

Sekmadienį ambasadorius ir generalinis konsulas su žmona Gintarija dalyvavo šv. Mišiose Pal. J. Matulaičio misijoje, o po jų vyko į Ukrainos generalinio konsulato Čikagoje surengtą mitingą už Tėvynės laisvę žuvusiems didvyriams atminti. Greta šv. Andriejaus ortodoksų bažnyčios skulptoriaus Yevhenio Prokopovo sukurto paminklo Ukrainos didvyriams susirinkusius minėjimo dalyvius Lietuvos diplomatai užtikrino, jog Lietuva palaiko ir visada palaikys Ukrainą jos kovoje už europietišką ateitį.

Artėjant Visų šventųjų dienai ambasadorius R. Kriščiūnas ir generalinis konsulas M. Gudynas aplankė buvusių Lietuvos diplomatų ir kitų daug nusipelnusių Lietuvos visuomenės veikėjų kapus Čikagoje, uždegė atminimo žvakutes.

LR gen. konsulato Čikagoje, LF ir „Draugo“ info

Generalinis konsulas M. Gudynas ir ambasadorius R. Kriščiūnas Čikagos lituanistinėje mokykloje.

A. Vertelkaitės nuotraukos

„Draugo“ redakcijoje (iš k.): Leidėjų tarybos narys adv. Saulius Kuprys, „Draugas News“ redaktorė Vida Kuprytė, ambasadorius Rolandas Kriščiūnas, gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, redaktorė Ramunė Lapas, leidėjų tarybos pirmininkas Vytautas Stanevičius ir „Draugo“ techninis redaktorius Jonas Kuprys.

Lietuvių Fonde (iš k.): PLC valdybos pirmininkas Linas Gyls, PLC direktorius Artūras Žilys, LF tarybos narys Rimantas Griškėlis, LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, LF tarybos narė Rūta Kulbis, LF valdybos narys Leonas Narbutis, LF valdybos narė Milda Davis, LF administratorė Jūratė Mereckienė, LF valdybos narė Austėja Sruoga, LF valdybos pirmininkas Marius Kasniūnas ir LR ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas.

Ambasadorius R. Kriščiūnas pasirašo Lietuvių dailės muziejaus svečių sienoje.

LTSC direktorė Kristina Lapienytė pasakoja diplomatams apie centro veiklą.

VARDANTOS LIETUVOS

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje (LŠSI)

Filmas „Nematomas frontas“ abejingų nepalieka

Mes mokėsime numirti, jei Tėvynė aukos reikalauja
Nesuriš mūsų gretų niekas vergovės pikta grandine.
Neišmokom sulinkti prieš ateivių įstatymą naują:
Savo brolių parduoti – dar visi neišmokome, ne!

Mes mokėsime numirti ne už svetimą mintį ar žodį,
Ne už tuos, kurie skriaus, dengdami viską melo tamsa.
Tik už rytą, kuris laisvės saulę didingą parodys –
Mes mokėsime numirti giedriu veidu ir tvirta dvasia.

Tai – jaunutės žuvusios partizanės Dalius Glemžaitės eilės, parašytos 1949 m. rugpjūtį.

Spalio 18d., sekmadienį, po šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje įvyko filmo „Nematomas frontas“ peržiūra. Renginį organizavo ir vedė Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) Centro valdyba. „Tai filmas apie partizanus, kurie nelygioje kovoje beveik dešimtmetį priešinosi okupantams. Mes atiduodame pagarbą visiems tiems, kurie už idealus ir už mūsų laisvę paguldė galvas. Per visą partizaninio karo laiką Lietuvoje žuvo 20 101 partizanas. Prašau atsistokime ir pagerbkime visų žuvusiųjų ir mirusiųjų partizanų ir laisvės kovotojų atminimą tylos minute“, – pristatydama filmą kalbėjo renginio vedėja, Jūrų šaulių kuopos „Baltija“ narė Irena Šalaviejiienė.

1995 m. prie JAV Lietuvių Bendruomenės socialinių reikalų tarnybos buvo įsteigtas Lietuvos partizanų globos fondas. Buvo sudarytas specialus komitetas, išrinktas valdybos pirmininkas Leonas Maskaliūnas, kuris jame dirba iki šių dienų. Renginyje dalyvavo Lietuvos partizanų globos fondo narė Marija Remienė. Ji papasakojo apie fondo įsikūrimą ir jo veiklą. LŠSI vadas Julius Butkus padėkojo gerb. Marijai Remienei už dosnią asmeninę finansinę paramą šauliams, atstatant bunkerį Ariogaloje. Š. m. rugsėjo mėn. vykusio LŠSI suvažiavimo metu LŠS vadas ats. plk. lt. Liudas Gumbinas už ši gražų poelgį Marijai Remienei įteikė atminimo dovaną.

Visi pasidžiaugė, kad tarp mūsų dar yra gyvų partizanų. Tai Vytauto Didžiojo rinktinės Čikagoje sesė šaulė Marija Vyčas. Ji – buvusi partizanė ryšininkė, 6 metus kalėjusi sovietiniame lageryje. Labai gaila, kad Marija dėl sveikatos negalėjo dalyvauti renginyje, tačiau jos vyras Antanas Vyčas atnešė knygą apie partizanus „Kraupūs žodžiai“, kurioje rašoma apie Marijos brolių Antaną Baką, taip pat buvusį partizaną. Jis žuvo 1949 m. sausio mėn. Mes tikimės, kad gėlių puokštė, kurią parnešė į namus jos vyras, pamalonino Marijos širdį.

Dar viena partizanė – mūsų gerbiamo klebono kun. Jauniaus Kelpšos mama Liudvika Kelpšienė. Ji noriai pasidalino savo partizanavimo prisiminimais. Sunku net patikėti, ką Liudvikai, tuo metu dar visai jaunutei, teko patirti ir išgyventi. Gėlių puokštė ir plojimais atsidėkojome jai už pasakojimą.

Filmo peržiūros metu buvo prisiminti ir filmo „Nematomas frontas“ kūrėjai – tai Jonas Ohman (Švedija/Lietuva), Vincas Sruoginis (JAV/Lietuva), Mark Johnston (JAV) ir Mark Ryan (JAV). Filmą kurtas penkerius metus, filmuota Lietuvoje, Latvijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Švedijoje ir JAV.

Apie leidimą viešai žiūrėti „Nematomas frontas“ filmą papasakojo Jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ šaulė Roma Bikulčienė. LŠSI vadas Julius Butkus telefoninio pakalbčio metu sutarė su filmo kūrėju Vincu Sruoginiu, kad per peržiūrą renginio organizatoriai pristatys naują šio režisieriaus projektą – „Last Stand“ ir taip pat paprašys susirinkusiųjų finansiskai paremti naujojo filmo kūrimo darbus.

Taigi, „Last Stand“ – tai filmas apie sausio 13-

Renginio vedėja Irena Šalaviejiene kalbina partizanę Liudviką Kelpšienę.

Kalba Roma Bikulčienė R. Šalaviejaus nuotraukos

osios įvykius, kurie bus pasakojami per dviejų jaunų žmonių išgyvenimų prizmę. Tai Jonas Butas, 27-erių metų jaunuolis, tarnavęs sovietų armijoje Afganistane ir Vaiva Arbus, 25-erių metų mergina, atvykusi į Lietuvą iš Amerikos 1991 m. sausio 7 d. Vaiva sutinka Joną ir per kitas 7 dienas išgyvena išdavystę, išlūmą ir korupciją. Šauliai mano, kad Čikagos lietuviai neliks abejingi šiam projektui.

Reikia įdėti daug darbo, norint sukurti gerą filmą. Nors „Nematomas frontas“ įvairiose filmo vertinimo komisijose buvo įvertintas labai aukštai ir taip pat pripažintas žiūrimiausiu 2014 m. filmu, deja, jis neneša pelno filmo kūrėjams. Daugelis filmo kūrėjų dirba iš atsidavimo ir aistros darbui, dažnai projektus finansuodami savo asmeninėmis lėšomis, prašydami investitorių pagalbos ir privačių asmenų aukų. Todėl bet kokia finansinė parama yra svarbi ir filmo kūrėjai nuoširdžiai dėkoja.

Prieš pradėdami žiūrėti filmą, visi pasistiprino gardžia kareiviška koše. Ją išvirė sesės šaulės Zita Bagdžiuvienė ir Roma Bikulčienė. Dėkojame jums, mielosios šaulės.

Filmo peržiūra nepaliko abejingų. Žmonės dėkojo už galimybę jį pamatyti. Filmą metu salėje tvyrojo tylą ir susikaupimas. Daugelis pamatė ir sužinojo daug daugiau negu galėjo išsivaizduoti. Mes tiesiog privalome neužmiršti savo šalies istorijos ir perduoti tai ateinančioms kartoms. Renginio metu buvo suaukota nemaža pinigų suma naujo filmo „Last Stand“ kūrimui (400 dol. paaugojo žiūrovai, o dar 100 dol. – LŠSI CV).

Ačiū visiems už dalyvavimą, už aukojimą. Lauksime jūsų kituose LŠSI organizuojamuose renginiuose. Dirbkime kartu Tėvynės labui.

LŠSI Centro valdybos info

Virtuvėje – su Beata Nicholson

Atkelta iš 1 psl.

Svečiai buvo sukviesti į stilingą ir jaukią Vidos ir Arūno Bruozių rezidenciją Santa Monicoje. Svetingi šeimininkai sukūrė labai šiltą aplinką tokiam renginiui. Visi jautėmės kaip namuose, juolab kad nuostabioje virtuvėje visą dieną kepė, virė ir tortus gamino puikios šeimininkės – Beata Nicholson ir jos sesuo Odeta Bložienė, kurios keletas receptų taip pat yra Beatos knygose. Renginio aplinka buvo nepakartojama – jautėmės, kad esame lyg didelė viena šeima. Renginį organizavo trys sesės Čekanauskaitės: Daiva – renginio sumanytoja ir organizatorė, Vida – svetinga šeimininkė, o Ritos pagamintas burnoje tirpstantis riešutų tortas rimtai varžėsi su Beatos pagamintu „Medučiu“. Sesės iš Lietuvos Beata ir Odeta taip pat labai šauniai sukosi virtuvėje. Apie šeimą ir jaukumą, buvimą kartu, nuoširdumą, skanious ir nesudėtingai pagaminamus patiekalus ir yra visos Beatos Nicholson knygos.

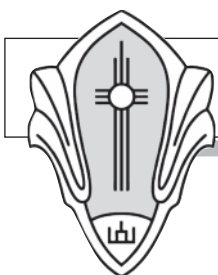
Beata ir Odeta tik renginio rytą buvo atskridusios iš Rytų pakrantės, tačiau svečius pasitiko su puikiais užkandžiais (o jau įžymioji Beatos burokėlių užtepėlė...mm...), paruošta karšta vakarienė, o kur dar du „Medučio“ tortai ir didelis kalnas žagarėlių!!! Ir svečiai susirinko ne tik iš viso Los Angeles, buvo Beatos gerbėjų net iš San Francisco ir Lietuvos. Renginį pradėjo LWAC įkūrėjai jaukiame namų kiemylyje. Kalbėjomės ir bendravome su Beata, ji daug pasakojo apie savo veiklą, naujosios knygos anglų kalba „Taste Lithuania“ išleidimo istoriją, savo, kaip Tarybos narės, indėlį į LWAC projektą. Buvo labai smagu kalbėtis, tačiau netrukus buvome pakviesti paskanauti Beatos sukurtos ir pagamintos puikios vakarienės: keptos vištienos ir arugulos bei persikų salotų. O tada prasidėjo smagioji dalis virtuvėje, kur Beata pristatė savo knygą ir rodė, kaip gaminti lietuviško paveldo patiekalą – tortą „Medutis“. Buvome sužavėti Beatos mokėjimu iš pažiūros sudėtingą receptą pateikti kaip tikrai įmanomą pagaminti tortą

Beata Nicholson ir jos sesuo Odeta Bložienė.

per pusvalandį. Ji kantriai atsakė į mūsų klausimus, vertė į ir iš anglų kalbos prieskonių pavadinimus, išdavė keletą kulinarinių paslapčių – kad grietinė yra lietuviškos virtuvės karalienė, ir Daiva ne tik organizavo visą renginį, bet dar ir tris kartus tą dieną turėjo važiuoti į parduotuvę papildomai pirkti tos grietinės, nes paruošto vieno indelio neužteko... O po to iš karto galėjome skanauti jau iš ryto iškepto ir su sluoksniuoto „Medučio“, ir buvo taip malonu pajusti pažįstamą tikrą lietuvišką skonį... Be abejo, visi įsigijome Beatos knygų su autografais ir dedikacijomis ir, manau, tikrai ne viena išbandė jos receptus virtuvėje. Beata taip pat apibėrė mus komplimentais ir stebėjosi, kokie veiklūs yra Los Angeles lietuviai.

Taigi, LWAC veikla įsibėgėja! Šiuo metu JAV vieši kitas LWAC narys – fotomenininkas Marius Jovaiša. Jis pristato savo fotografijų knygą „Unseen Cuba“. LWAC įkūrėjai Daiva Navarrette ir Marius Markevičius džiaugiasi Tarybos narių entuziazmu ir noru dirbti kartu.

Redaktorė **Vida Kuprytė** • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Meilė kūrinijai Čikagos Korp! Giedros susirinkime

LAIMA NAINYTĖ-GARBONKIENĖ

Atsiveria durys ir besišypsanti Rita Vencloviėnė paprašo mus užėiti į savo lietuviškus krikščioniškus namus. Viduje mus šiltai ir draugiškai pasitinka buvusi pirmininkė Raminta Marchertienė. Taip pasveikintos rugsėjo 23 d., viena po kitos, susirinko 26 giedrininkės pabendrauti ir išgityti daugiau žinių besiklausant ir nagrinėjant šiam susirinkimui parinktas temas.

„Būk pagarbintas“ – diskusijos apie naująją Popiežiaus encikliką

Rita Vencloviėnė pradėjo susirinkimą „Krikščionių malda drauge su kūrinija“ – iš popiežiaus Pranciškaus enciklikos „Laudato si“ („Būk pagarbintas“). Visos išjungėm, prašydamos Viešpaties: „Išmokyk mus kontempliuoti Tave visatos grožyje, kur viskas mums byloja apie Tave. Pažadink mūsų gyrių ir dėkingumą už kiekvieną Tavo sukurtą būtybę. Apdovanok mus malone jausti glaudų ryšį su viskuo, kas esi.“ Maldos turinys įkvepiantis, patys žodžiai pagauna ir įpareigoja mus rimtai pagalvoti apie Dievo mums suteiktą gyvybę ir mūsų vaidmenį šiame pasaulyje.

Korporacijos narė Daiva Kisieliėnė papasakojo apie šią naują Popiežiaus encikliką, skatinančią susirūpinti mūsų bendrais namais – žeme. Enciklikoje nagrinėjama dabartinė ekologinė krizė – bet ne tik ji. Daiva priminė popiežiaus iškeltą pagrindinį klausimą – „Koki pasaulį norime perduoti ateisiantiems po mūsų, augantiems vaikams?“ Ji sakė: „Šis klausimas liečia ne vien gamtą, izoliuotą nuo kitų dalykų. Jis negali būti svarstomas vienpusiškai, o turi būti keliami klausimai ir apie gyvenimo

Liepos 31 d. per Sendraugių-1 stovyklą, Dainavoje buvo pašventintas gamtosaugininko a. a. Prano Pranckevičiaus gamtos takelis. Takelio pradžioje – dr. Romualdo Povilaičio sukurta rodyklė. Neseniai Čikagoje įvykusiame Giedros korporacijos susirinkime buvo prisimintas gamtos draugas a. a. Pranas ir jo pramintas Dainavos augmenijos pažinimo takas. Dainos Čyviėnės nuotr.

Prisiminėme ateitininką ekologą a. a. Praną Pranckevičių

Korp! Giedros narės yra ateitininkės, katalikės moterys, norinčios šviestis ir kuo daugiau išmokyti apie savąjį pasaulį renkant žinias, išklausančios įvairių nuomonių. Korporantes domina susipažinimas su krikščionišku mokymu, ypač su popiežiaus ir katalikų mokslininkų raštais įvairiomis temomis. Korp! Giedros valdyba sudaro sąlygas ir aplinką bendramintėms moterims pačioms tobulėti ir ieškoti būdų tobulinti pasaulį krikščioniškoje dvasioje. Korporantės tampa lyg seserys ir todėl palaiko ir užjaučia savo nares ir jų šeimas. Šią vasarą giedrininkė Žibutė Pranckevičienė netikėtai ir tragiškai prarado savo ir savo vaikų ramstį – vyrą Praną. Rita Vencloviėnė paprašė tylos minute susikaupti ir pasimelsti už a. a. Praną ir jo šeimą. Po asmeniškios maldos visos bendrai sukalbėjom „Amžinąją atilsį“.

Kadangi ne visos korporantės pažinojo a. a. Praną Pranckevičių, valdyba paprašė jo našlės Žibutės supažindinti mus su ypatingu a. a. Prano palikimu – jo meile gamtai. Žibutė papasakojo, kaip Pranas „užsidegavo“, kalbėdamas apie gamtos saugojimą. Su ypatingu entuziazmu Pranas savo gyvenimo draugei aiškino apie ekologinius reiškinius, net kartais ją paegzaminuodamas. Supratom, kad iš pradžių ji leido jam žinias patikrinti, bet po kiek laiko – nebe!

Žibutė supažindino mus su Prano biografija. Jis baigė geologijos mokslus ir įsidarbino US EPA Great Lakes National Program Office. Pranas buvo specialistas dviejose srityse: kompiuteriuose ir gamtoje. Jis tyrinėjo Šiaurės Amerikos Didžiųjų ežerų (Great Lakes) vandenį, ežerų augmeniją, teršalus. Rinko ekologinius duomenis. Jis taip pat pirmas sukūrė „Great Lakes“ tinklalapį. Rūpestis gamta jį atvedė į Dainavos stovyklavietę. Jis įsteigė Dainavos grožio komitetą, kuris rūpinosi šios jaunimo stovyklos augmenija. Pranas daug laiko praleisdavo atpažindamas ir kovodamas prieš agresyviai plintančias svetimžemes augalų rūšis, siekdamas sustabdyti Dainavos biologinės įvairovės nykimą. Jo darbo dėka, Dainavos augalija susidomėjo ir Michigano valstijos Gamtos turtų departamentas.

Viena iš jautresnių susirinkimo akimirkų buvo Žibutės pasakojimas apie didelį Prano atradimą. Eilinį sykį, tyrinėdamas Dainavos gamtos kelius, kelyje Austin, Pranas praskleidęs aukštas žoles ir krūmus išvydo retai užtinkamą gamtos reiškinių – ozą. Nesulaikydamas savo džiaugsmo, tuoj nuvedė Žibutę pažiūrėti (Apie šį atradimą Pranas rašė „Drauge“, 2010 m. gegužės 12 d. laidoje: „Ozas – tai ilga siaura kalva, sudaryta daugiausia iš smėlio ir žvyro. Šis kalvagūbris susideda iš nuogulų, kurios

klos-tėsi ledyno viduje, vandens tirpsmo tėkmių vagose.“). Pranui tai buvo nuostabus atradimas, „rojaus“ kampelis šioje žemėje.

Šiam atradimui paženklinėti atsirado „Prano takelis“, kuris veda Dainavos ozo link. Š. m. liepos 31 d. per Sendraugių-1 stovyklą kun. Lukas Laniauskas, SJ takelį pašventino pašvęstu Spyglio ežero vandeniu. Takelio pradžioje pastatyta dr. Romualdo Povilaičio sukurta rodyklė, o kiek toliau paėjus moksleivis ateitininkas Gilius Aleksa suprojektavo ir pastatė lietuvišką koplytėlę su užrašu „Pranui“. Nuostabu. Šis takelis, atrastas ozas ir meilė gamtai yra a. a. Prano Pranckevičiaus palikimas ir ypatinga dovana mums bei visoms ateinančioms kartoms. Dėkojame Žibutei, kad supažindino mus su savo vyro nuopelnais. Mes jį visada prisiminsime kaip mūsų bendrų namų, mūsų žemės, gamtosaugininką. Ačiū, Žibute, ir ačiū, Pranai.

Susirinkimo metu aptarėme ir įvairius Korp! Giedros einamuosius reikalus, tarp jų ir korporacijos metinę šventę, kuri vyks sekmadienį, lapkričio 22 d., 9 val. r. Ji prasidės šv. Mišiomis Pal. J. Matulaičio misijoje Lemonte ir tęsis akademija Ateitininkų namuose.

Vakaras buvo prasmingas ir viliuosi, kad mes visos vėl netrukus susitiksime pabendrauti, patobulėti ir panagrinėti, ką mes, Korp! Giedra narės, galime palikti ateinančioms kartoms.

Ateitininkų įstatai —

Laukiame atsiliepiančių

Birželio 6 d. Ateitininkų namuose Lemonte vyko visų Š. Amerikos ateitininkų (ŠAA) metinis narių susirinkimas (per internetinį ryšį dalyvaujant ateitininkams iš kitų vietovių). Susirinkimo metu buvo aptariami atnaujinti Š. Amerikos ateitininkų įstatai. Kadangi iškilo rimtos diskusijos apie kai kurias įstatų nuostatas, narių teises ir organizacijos struktūrą apskritai, ŠAA taryba kviečia ateitininkus susipažinti su įstatais tinklalapyje ateitis.org. Savo komentarus ir siūlomus pakeitimus malonėkite siųsti:

LCFAtaryba@gmail.com.

Spalio 29 d. ateitininkei, „Giedros“ korporacijos narei Jadvygai Damušienei būtų sukakę 100 metų. Šia intencija bus atnašaujamos šv. Mišios ketvirtadienį, spalio 29 d. 5:30 val. p. p. (Lietuvos laiku) Šv. Kazimiero bažnyčioje, Vilniuje. Kviečiame visus ją prisiminti maldoje.

prasmę bei pamatines visuomenės gyvenimo vertybes.“ Enciklika nagrinėja tris pamatinius klausimus: 1. Koks mūsų gyvenimo tikslas? 2. Dėl ko mes dirbame ir kovojame? ir 3. Kodėl mes esame reikalingi šioje žemėje?

Daiva Kisieliėnė kalbėjo, kad „Popiežius Pranciškus kviečia visus pavienius asmenis, šeimas, vietines bendruomenes, tautas ir tarptautinę bendruomenę, šv. Jono Pauliaus žodžiais tariant, ‘ekologiniam atsivertimui’, t. y., jis visų prašo atsakingai rūpintis ‘mūsų bendrų namų’ grožiu. Popiežius kreipiasi į tikinčiuosius katalikus vėl kartodamas šv. Jono Pauliaus žodžius: ‘krikščionys ypatingai suvokia, kad jų veikla kūrinijoje, jų pareigos gamtai ir Kūrėjui yra jų tikėjimo dalis’. Būtų pravartu kiekvienam perskaityti šią nesunkiai suprantamą encikliką. Šios diskusijos buvo itin aktualios, nes popiežius kaip tik tuo metu buvo atvykęs į JAV ir savo pamoksluose kėlė panašias mintis.

Telktis Lietuvos valstybės stiprinimui (III)

JAV LB Tarybos pirmajai sesijai pasibaigus

DALIA SHILAS

Tęsinys iš spalio 22 d. Pradžia spalio 20 d. laidoje

Po antros sesijos darbo dienos – KV pirmininko, Konfliktų sprendimo ir Kontrolės komisijų narių bei Prezidiumo rinkimų visi laukėme šventinio vakaro. Iškilminga vakarienė vyko Clevelando Šv. Kazimiero lietuvių parapijos didžiojoje salėje.

Organizatoriai sveikino susirinkusius ir pakvietė vakarienei. LB KV pirmininkė Sigita Šimkuvienė, pati šioje sesijoje apdovano-ta Žalgirio mūšio medaliu „už trejų metų efektyvų ir kūrybingą vadovavimą Krašto valdybai“, skyrė medalius ilgamečiams JAV LB KV visuomenin-kams: už finansus atsakingam vicepirmininkui Algimantui Gustaičiui, Švietimo tarybos pirmininkei Daivai Navickienei ir šių metų Čikagos dai-nų šventės meno vadovui Dariui Polikaičiui. (D. Navickienė ir D. Polikaitis sesijoje nedalyvavo) KV pa-dėkos raštais apdovanoti už informaciją atsakinga vicepirmininkė Loreta Timukienė, KV Visuomeni-nių reikalų tarybos pirmininkė Danelė Vidutienė, klebonas kun. Gintaras Jonikas, Kultūros tarybos pirmininkė Rūta Pakštaitė-Cole (nedalyvavo).

Visiems sesijos dalyviams ir svečiams dėkojo se-sijos rengimo komiteto vadovybė: Clevelando LB vi-cepirmininkė kultūriniais reikalams Nomedą Vu-čianienė, vicepirmininkė dr. Zita Masčinskienė, pir-mininkas Algis Gudėnas ir Ohio apygardos vicepir-mininkas, Clevelando LB garbės narys dr. Viktoras Stankus.

Clevelando kvartetą „Vienkartiniai“, anot or-ganizatorių, „paveldėjęs iš garsaus Čiurlionio an-samblio, Clevelando vyrų okteto, Clevelando choro ‘Exultate’, a. a. Algirdo Bielskaus, a. a. muzikės Da-nutės Liaubienės meilę lietuviškai dainai ir muzi-kai, kartu su nuostabia soliste Virginija Bruožyte-Mulioliene, meistriškai akompanuojant pianistui Michaelui Borowitzui“, padovanojo mums visiems nuostabų koncertą. Lietuvių radijo vedėjas Augis Di-cevičius vėl savo muzika sesijos dalyvius ir vietinės bendruomenės tautiečius subūrė šokiui.

Sekmadienį, paskutinįją sesijos dieną, antrą kartą išrinkta JAV Krašto valdybos pirmininkė Si-gita Šimkuvienė išsirinko savo Krašto valdybos ko-mandą, kurią per dvi savaites po sesijos tvirtina Ta-ryba.

Po dviejų kadencijų Prezidiumo sekretorė Ja-nina Udrienė savo darbą perdavė Naujosios Angli-jos apygardos pirmininkei dr. Reginai Balčaitienei. Kitas Prezidiumo funkcijas pasiskirstė Rima Gir-niuvienė (nutarimai ir komisijos), Laima Šileikytė-Hood (antrosios sesijos rengimas) ir PLB valdybos Viešųjų ryšių komisijos pirmininkė Dalia Shilas (ži-niasklaida).

Nutarta, kad antroji XXI Tarybos sesija vyks Washingtone 2016 m. metų spalį, tuo pat metu, kai bus švenčiama šio miesto Nacionalinėje Nekalto Pra-sidėjimo bažnyčioje esančios Šiluvos koplyčios 50-ties metų sukaktis.

JAV LB Pirmoji XXI Tarybos sesija priėmė šias rezoliucijas:

dėl demokratiinių vertybių išsaugojimo; dėl balsavimo aktyvumo; dėl balsavimo internetu; dėl JAV LJS visuomeninės veiklos; taip pat Švietimo ko-misijos rezoliucijas.

Keletą rezoliucijų cituojame ištiesai.

Rezoliucija dėl bendradarbiavimo su JAV ir NATO Lietuvos apsaugai

JAV LB Taryba: atsižvelgiant į Rusijos agresiją Ukrainoje ir gra-

Po antros darbo dienos šventiniame vakare Clevelando Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje sesijos dalyvius linksmino kvartetą „Vienkartiniai“ ir solistė Virginija Bruožytė-Muliolienė.

sinimus Baltijos valstybėms; įpareigoja JAV LB KV ateinančiais rinkimi-niais metais tiesiogiai kreiptis į JAV pagrindinių po-litinių partijų platformų komitetus į savo platformas įtraukti pastraipą dėl JAV gynybos departamento bendradarbiavimo su NATO dėl Rusijos grėsmės Uk-rainai ir Baltijos valstybėms.

Rezoliucija dėl užsienio lietuvių įvaizdžio Lietuvoje

JAV LB Taryba: atsižvelgiant į stoką informacijos apie užsieny-je gyvenančių lietuvių veiklą; įpareigoja JAV LB KV bendradarbiauti su Lie-tuvos Radiju ir Televizija (LRT) pristatant daugiau vi-deo informacijos apie JAV LB kultūrinę, švietimo ir visuomeninę veiklą Lietuvos labui nuolat priminti Lie-tuvos lietuviams, kad esame viena tauta su tomis pa-čioms tradicijomis ir meile Lietuvai. Ypatingai svar-bu Lietuvoje gyvenantiems lietuviams daugiau žinoti apie JAV LB visuomeninę veiklą Lietuvos labui; įpareigoja JAV LB KV dažniau rašyti straipsnius apie užsienio lietuvius ir jų veiklą į įtakingus Lie-tuvos laikraščius; įpareigoja JAV LB KV greitai reaguoti į netiks-lias ir tyčiomis skleidžiamas negatyvias žinias ar straipsnius apie užsienio lietuvius; ragina JAV lietuvių jaunimą dažniau lankytis Lietuvoje ir dalyvauti įvairioje prasmingoje veiklo-jų su Lietuvos jaunimu kaip „Misija Sibiras“ bei dirbti LISS ir kitų organizacijų rengiamose stažuotėse.

Rezoliucija dėl pilietybės išsaugojimo

JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba laikosi nuo-monės, kad užsienio lietuviai turi prigimtine teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę; ragina Lietuvos Respublikos Seimą ir Prezi-dentą(e): kuo skubiau priimti Pilietybės įstatymo pataisas, įgyvendinant lietuvių kilmės Lietuvos piliečiams ir jų palikuonims prigimtine teisę į Lietuvos pilietybę dirbant su Lietuvos konstitucinės teisės ekspertais ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovais; įstatymo būdu eliminuoti reikalavimą, kad vai-kas, turintis LR ir kitos šalies pilietybę, sulaukęs 21 metų, turėtų atsisakyti kitos valstybės pilietybės; kreipiasi į Lietuvoje registruotas politines par-tijas su prašymu į LR Seimo programą įtraukti Lie-tuvos Respublikos pilietybės išsaugojimo klausimo sprendimo siūlymus. remia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XV Sei-mo rezoliuciją dėl dvigubos pilietybės ir įpareigoja jos atstovus toliau dirbti tam tikslui su Lietuvos val-džia.

Sesijos darbo aprašymo pabaigai – buvusio ambasadoriaus JAV Žygimanto Pavilionio asmeninis sveikinimas, kurį jis atsiuntė JAV LB XXI Tarybos nariams.

*Gerbiama JAV LB Krašto valdybos pirmininke Si-gita Šimkuvienė-Rosen
Gerbiamas LAV LB Tarybos prezidiumo pirmi-ninke Juozai Polikaiti,
Gerbiama Krašto valdybos ir Tarybos nariai,*

*Būdamas JAV stengiausi nepraleisti Jūsų Tary-bos – buvau visose Jūsų Tarybos posėdžiuose savo ka-dencijos JAV metu, tik paskutiniais metais JAV vi-ceprezidentas J. Biden šią galimybę iš manęs atėmė. Labai džiaugiuosi, kad taip šiltai priėmėte ir mano pa-sekėją ambasadorių Rolandą Kriščiūną bei jo šaunią naują komandą. Visada tvirtai tikėjau, kad tik veik-dami kartu JAV, pasaulyje, Lietuvoje galėsime labai daug pasiekti ir – esu tikras – dar pasieksime.
Grįžęs į Lietuvą labai džiaugiuosi matydamas kaip sparčiai keičiasi mūsų visų Tėvynė. Tikiu Lietuva ir mūsų visų ateitimi. Tiek daug pasiekėme, bet dar daugiau pasieksime – tai mūsų misija ir mūsų pa-šaukimas.*

Tačiau Jūs mane gerai pažįstate – nemėgstu ne-konkrečių, tuščių kalbų, mėgstu kalbėti apie reikalus. Todėl ir šiandien, jau būdamas Lietuvoje, norėčiau pa-prašyti Jūsų tik vieno dalyko – būkite kuo daugiau Lie-tuvoje ir su Lietuva. Dalyvavau ne vienoje diskusijo-je JAV apie tai, ar verta į Lietuvą, jos ateitį investuo-ti. Suprantu, kad yra žymiai jaučiau vystyti veiklą JAV. Tačiau, mielieji, supraskite, geresnį už Jus mes neturime. Jūsų patirties, kontaktų, žinių, Jūsų akty-vios veiklos Lietuvoje labai trūksta. Ryšys su JAV Lie-tuvai yra esminis, gyvybinis. Savo ruožtu, Lietuva mums visiems yra esminė, gyvybinė. Kam gyventi, jei-gu ne Lietuvai, jos vaikų ateičiai? Būkite geri, nu-kreipkite savo programas, projektus, veiklą į Lietuvą. Pasidalinkite su mumis viskuo, ką turite savo širdy-se, ką išsaugojote – ką mes Lietuvoje, deja, per prie-vartą praradome ir dabar bandome nuosekliai at-statyti.

Gal prireiks dar vienos kartos Lietuvoje, kad šią misiją įvykdytume, tačiau aš tikiu, aš žinau, kad mes tai padarysime. Visi kartu, su Jumis susivieniję. Mąstykite apie Lietuvą, padarykite viską, kad Jūsų balsas Lietuvoje būtų dar geriau girdimas. Užmirškite smulkias problemas ir ginčus – mes esame verti didelių projektų, mes norime didesnės, stipresnės, labiau su-vienytos Lietuvos, stipresnio žmogaus Lietuvoje. Savo ruožtu, pažadu, kad tokie kaip aš darys viską, kad iš-vykę svetur Lietuvoje jaustųsi visada kaip namie, kad jokios teisinės, geografinės, ekonominės ar kitokios kliūtys mums netrukdytų, kad visi jaustumėmės pil-naiverčiais vienos, transatlantinės šeimos nariai, ku-rioje JAV ir Lietuva visada buvo ir bus lyderiai ir ved-liai

Su didele nostalgija ir meile

Žygimantas Pavilionis
Ambasadorius ypatingiems pavedimams,
buvęs ambasadorius JAV (2014–2015).

Pabaiga

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Partizanų naikinimas – ne genocidas?

Vilnius („Draugo“ info) – Lietuva su sovietų okupacija kovojusių partizanų naikinimą nepagrįstai prilygino genocidui, paskelbė Europos Žmogaus Teisių Teismas. Šis Strasbūro teismo sprendimas gali tapti svarbiu teisiniu precedentu vertinant sovietų nusikaltimus.

Po Strasbūro teismo sprendimo Lietuvos teismai turėtų kruopščiau pagrįsti pokario partizanų reikšmę lietuvių tautai, nagrinėdami bylas, kuriose prie „miško brolių“ naikinimo prisidėję asmenys teisiami dėl genocido, teigia teisininkai. Tai jie sakė komentuodami Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimą, kad buvęs saugumietis, prisidėjęs prie partizanų naikinimo, nepagrįstai pripažintas kaltu dėl genocido.

„(Strasbūro teismas) sukritikavo, kad Lietuvos teismai savo sprendimuose iš esmės nevertino, kuo ypatingi Lietuvos partizanai, kuo ypatinga ši politinė grupė“, – sakė Vyriausybės atstovė Europos Žmogaus Teisių Teisme Karolina Bubnytė. Teisininkė pabrėžė, kad Strasbūro teismas pasigedo pagrindimo, kaip partizanai atstovavo lietuvių tautai.

Konstitucinio Teismo pirmininkas Dainius Žalimas teigė, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas pasigedo tiek istorinių, tiek kiekybinių argumentų,

kodėl partizanų naikinimas gali būti prilygintas visos tautinės grupės naikinimui. Abu pašnekovai teigė, kad Strasbūro teismo sprendimas automatiškai neužkerta kelio sovietų nusikaltimams okupuotoje Lietuvoje prilyginti genocidui.

Strasbūro teismo Didžioji kolegija paskelbė, kad buvęs sovietų saugumo karininkas Vytautas Vasiliauskas Lietuvoje nuteistas, pažeidžiant Europos žmogaus teisių konvenciją. Lietuvos teismai V. Vasiliauską buvo pripažinę kaltu dėl genocido ir nuteisė jį ketverių metų laisvės atėmimo bausme, bet dėl ligų ir senyvo amžiaus nuo bausmės atleido.

V. Vasiliauskas nuteistas už tai, kad dalyvavo deportuojant Lietuvos pasipriešinimo kovotoją Joną Būrininką. Lietuvos teismai savo sprendimą grindė tuo, kad jis dirbo represinėse struktūrose, kurios siekė sunaikinti partizanus. Tačiau Strasbūro teismas nurodė pasigedęs „istorinių ir faktinių duomenų, kaip Lietuvos partizanai atstovavo lietuvių tautai“. V. Vasiliauskui Strasbūro teismas nurodė sumokėti 10 tūkst. eurų turtinės žalos atlyginimą ir 2,4 tūkst. eurų bylinėjimosi išlaidų.

Po šio nuosprendžio jis gali kreiptis į Aukščiausiąjį Teismą su prašymu peržiūrėti bylą.

Pavojus lietuviškoms bitėms ir skalikams

Vilnius (BNS) – Dėl netinkamos apsaugos gali išnykti lietuviškosios bitės ir skalikai, grėsmė kyla ir kitoms lietuviškoms rūšims, teigia Valstybės kontrolė (VK). Atlikus ūkinių gyvūnų veislininkystės plėtros auditą paaiškėjo, kad veislinė gyvulininkystė nėra tinkamai planuojama, nesudarytos sąlygos išsaugoti nykstančias lietuviškas rūšis.

„Matome, kad mažėja senojo genotipo žaliųjų karvių ir pieninių ožkų. O dėl skalikų ir bičių paaiškėjo, kad nežinomas tikslus jų populiacijos skaičius“, – sakė VK 1-ojo audito departamento direktorius Laimonas Čiakas.

Anot jo, netinkamai paplitusios ir gyvūnų populiacijos, tad nutikus nelaimei ar ligoms, būtų iš karto prarasti visi lietuviškų veislių gyvūnai. „Nebuvo imtasi priemonių, kaip tas rūšis išsaugoti, nes lietuviškosios bitės praktiškai yra ant išnykimo ribos“, – aiškino Valstybės kontrolės atstovas.

Praradus visus kurios nors veislės

Lietuvių skalikas.

Mūsųgyvūnai.lt nuotr.

gyvūnus ar vabzdžius, vėliau būtų sudėtinga atkurti populiaciją. Pavyzdžiui, norint atkurti lietuviškųjų bičių populiaciją, reiktų visame pasaulyje ieškoti genetiškai panašių bičių. „Jeigu prarasime genofondą, tai, pavyzdžiui, dėl bičių tenka organizuoti ekspedicijas po visą pasaulį, ieškoti genofondo linijų, kad kryžminant būtų galima atstatyti veislę“, – teigė L. Čiakas.

2016 m. – Saulės mūšio metai

Vilnius (LRS.lt) – Seimas paskelbė 2016 metus Saulės mūšio metais. Tokiu būdu siekiama Saulės mūšio sukaktį ir Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį pasitikti su užbaigtais Saulės mūšio vietos, pritaikytos turistinei, pažintinei, kultūrinei ir edukacinei veiklai, įamžinimo darbais.

2016 metais sukanka 780 metų, kai įvyko Saulės mūšis, kuriuo pasiekta pasaulinės istorinės reikšmės pergalė, įrašiusi Lietuvą ir visus baltus į Europos istoriją bei atvėrusi kelius Lietuvos valstybės įtvirtinimui.

Seimūnai atkreipia dėmesį į tai, kad 2000 m. Latvijos ir Lietuvos parlamentai, įvertinę Saulės mūšio reikšmę, rugsėjo 22 dieną – Saulės mūšio pergalės dieną – paskelbė Baltų vienybės diena. Nutarime pažymima, kad jau pradėti Saulės mūšio įamžinimo darbai: atlikti Saulės mūšio vietovės Jauniūnuose, Joniškio rajone, archeologiniai tyrinėjimai, parengtas Saulės mūšio įamžinimo projektas, Saulės mūšio įamžinimas buvo įtrauktas į valstybinę Lietuvos tūkstantmečio programą.

Slovėnija dūsta nuo migrantų

Per 12 600 migrantų per parą atvyko į Slovėniją.

Reuters nuotr.

Liubliana (BNS) – Ketvirtadienį paskelbta, kad per pastarąsias 24 valandas į Slovėniją atvyko daugiau nei 12 600 migrantų. Tai rekordinis skaičius, viršijantis netgi tą migrantų srautą, kuris atvykdavo į Vengriją pačiame krizės įkarštyje rugsėjį.

Nuo šeštadienio, kai prasidėjo antplūdis, iki ketvirtadienio 6 val. r.

vietos laiku į Slovėniją atvyko iš viso 34 131 migrantas. Spalio 22 dienos ryte ši skaičių sudarė 21 455 žmonės, o tai reiškia, kad per parą atvyko dar 12 676 žmonės.

Rugsėjo 23 dieną Vengrija, kuri netrukus uždarė savo sienas, paskelbė, kad per vieną dieną į šalį atvyko rekordinis skaičius žmonių – 10 046.

B. al Assad susitiko su V. Putinu

Maskva („Draugo“ info) – Sirijos prezidentas Bashar al Assad spalio 20 dieną Maskvoje susitiko derybų su savo režimo pagrindiniu rėmėju, Rusijos vadovu Vladimiru Putinu. Tai pirmasis B.al Assad vizitas į užsienį nuo tada, kai 2011-aisiais Sirijoje kilo pilietinis karas.

Buvo svarstomi klausimai dėl kovos su teroristinėmis, ekstremistinėmis grupuotėmis, taip pat klausimai dėl Rusijos operacijos, skirtos paremti Sirijos ginkluotųjų pajėgų puolamuosius veiksmus, tęsimo. B. al Assad padėkojo Maskvai už aviacijos smūgių kampaniją prieš kovotojus Sirijoje.

Rusija gali įnešti savo indėlį į padėties Sirijoje sureguliovimą ne tik ginkluotais veiksmais kovoje su terorizmu, bet ir vykstant politiniam procesui, pareiškė Prezidentas B. al Assad.

Washingtonas pasmerkė Sirijos prezidento vizitą į Rusiją. Baltųjų Rūmų atstovo Eric Schultz teigimu,

Rusija ir JAV tariasi dėl saugumo virš Sirijos

Washingtonas (BNS) – Jungtinės Valstijos ir Rusija pasirašė supratimo memorandumą, įpareigojantį abiejų šalių karinių oro pajėgų pilotus laikytis atokiai vieniems nuo kitų, vykdant atskiras bombardavimo kampanijas Sirijoje.

Šis reikšmingas žingsnis buvo atliktas po kelių atvejų, kai Rusijos ir JAV lėktuvai arba bepiločiai orlaiviai priartėdavo vieni prie kitų, didindami pragaistingo susidūrimo ore arba ko-

kio nors kitokio pavojingo incidento tikimybę. Kalbėdamasis su žurnalistais Pentagono atstovas spaudai Peter Cook sakė, kad tas dokumentas iškart įsigaliojo.

Praeitą savaitę vienas Rusijos lėktuvas skrido tik už maždaug 450 metrų nuo dviejų JAV lėktuvų, taip pat pranešame apie tą incidentą, kai Rusijos lėktuvas praskrido už 150 metrų nuo JAV orlaivio.

Per Halloweeną priartės didžiulis asteroidas

Miami (BNS) – Prie Žemės artėjantis didžiulis asteroidas per Halloweeną turėtų praskristi visai šalia mūsų planetos, tačiau astronomai ramina, kad baimintis nėra priežasčių, kadangi susidūrimo pavojaus nėra. Maždaug futbolo aikštės dydžio dangaus kūnas juda „neįprastai dideliu“ 126 tūkst. kilometrų per valandą greičiu, pranešė NASA.

Remiantis astronomine interneto

svetaine „Earth and Sky“, asteroido „2015 TB145“ skersmuo yra maždaug 470 metrų. NASA mano, kad tai yra didžiausias žinomas dangaus kūnas, praskriesiantis pro Žemę iki 2027 metų.

Gera naujiena yra ta, kad šis asteroidas praskries labai saugiu atstumu – beveik 500 tūkst. kilometrų nuo Žemės, o tai yra 1,3 karto toliau negu atstumas tarp Žemės ir Mėnulio.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

ALTL pasitiko jubiliejinį – 10-ąjį sezoną

Spalio 18 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre Lemonte įvyko iškilmingas Amerikos lietuvių tinklinio lygos (ALTL) sezono atidarymas ir pirmosios sezono varžybos. Jas lydėjo pakili varžybų dalyvių bei žiūrovų nuotaika, kurią praskaidrino šokėjų Gabrielės ir Tomo bei dainininkės Rasos Zubreckaitės pasirodymas.

10 metų, nuo pat ALTL įkūrimo, kartu su tinkliniu neišsiskyrę lygos žaidėjai buvo apdovanoti atminimo dovanėlėmis. Būtent jiems ir buvo patikėta užpūsti šventinio torto žvakutes bei paskelbti naujojo sezono pradžią.

ALTL pirmojo turo rungtynėse trejos iš keturių vykusių rungtynių baigėsi vienodais rezultatais – 3:0. Tokiu būdu „Šiaulių“ tinklininkai (25:17, 25:13, 25:15) nugalėjo lygos debutantus „Lockport“ sportininkus, „Nemunas“ (25:18, 25:16, 25:20) įveikė „Pilėnus“, o daugkartiniai ALTL čempionai „Atlantic Express“ tinklininkai (25:15, 29:27, 25:22) nugalėjo svečių iš Bulgarijos „BG Team“ komandą.

Atkakliausiai vykusiose jubilee-

Labiausiai per lygos gyvavimo dešimtmetį nusipelnę asmenys užpūtė šventinio torto žvakutes.

jinio tinklinio sezono rungtynėse „Gubernija“ po labai atkaklios kovos rezultatu 2:1 (25:23, 26:24, 23:25) palaužė „Pavėžio“ tinklininkus.

II rato rungtynes ALTL komandos žais spalio 25 d., sekmadienį. Kviečiame visus tinklinio mylėtojus atvykti stebėti šių rungtynių.

ČLKL čempionate – senbuvų pamokos jaunimui

Spalio 17 d., šeštadienį, Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) čempionate sužais-tos III rato rungtynės. Po jų turnyrinės lentelės viršūnėje įsitaisė trečiąsias pergales iškovojusios „Atleto“ ir „Radviliškio“ komandos, o jauniausios ČLKL dalyvės – „Jaunimo“ ir „Lituanicos 9-okų“ komandos kol kas, per ketverias žaistas rungtynes, dar nepatyrė pergales džiaugsmo.

„Atleto“ krepšininkai rezultatu 94:66 nugalėjo ČLKL naujoją „Lituanicos-9-okų“ komandą ir kartu su „Radviliškio“ komanda išsilaikė čempionato lentelės viršuje. Pastaroji trečiąją pergalę rezultatu 64:58 iškovojo rungtyniaudama su „Stumbro“ komanda.

Taip pat be pralaimėjimų rungtyniaujantys „Lietkabelio“ krepšininkai antrąją pergalę iš eilės iškovojo žaisdami su „Jaunimo“ komanda, kurią nugalėjo 64:52.

„Švyturio“ komanda tapo pirmąja šiame ČLKL sezone, kuriai pavyko pasiekti triženklį taškų skaičių: ji rezultatu 100:53 sutriuškino „Vilniaus“ krepšininkus. Nugalėtojams net 42 taškus pelnė Andrius Šimulis (dvitaškiai – 6/7, tritaškiai 10/14). Šis krepšininkas vos vienu tašku nusileido šio sezono ČLKL rezultatyvumo rekordą pasiekusiam „Lituanicos“ gynėjui Danieliui Jurgučiiui, kuris spalio 10 d. II rato rungtynėse su „Jaunimo“ komanda pelnė 43 taškus!

Po dviejų pralaimėjimų čempionato pradžioje atsigaua praėjusio sezono ČLKL čempionė „Juodkrantės“ komanda. Ji rezultatu 81:54 nugalėjo „Jaunimo“ krepšininkus. Pirmąją pergalę trečioje naujojo sezono rungtynėse iškovojo ir „Lietavos“ komanda, kuri rezultatu 88:49 nugalėjo ketvirtąją nesėkmę patyrusius „Lituanicos 9-okų“ krepšininkus.

Kitų ČLKL varžybų tvarkaraštį galima rasti internete www.clkl.net.

ČLKL turnyrinė lentelė		
(vieta, komanda, pergalės, pralaimėjimai):		
1.	„Atletas“	3 0
2.	„Radviliškis“	3 0
3.	„Švyturys“	2 1
4.	„Lietkabelis“	2 0
5.	„Lituanica“	2 0
6.	„Stumbras“	1 2
7.	„Lietava“	1 2
8.	„Juodkrantė“	1 2
9.	„Vilnius“	1 1
10.	„Jaunimas“	0 4
11.	„Lituanica 9-okai“	0 4

Jauniausia 13-ojo ČLKL sezono komanda – „Lituanica 9-okai“ kol kas tik mokosi krepšinio paslapčių iš savo vyresnių kolegų.

D. Sabonis stebina savo trenerį

Vienas perspektyviausių Lietuvos krepšininkų Doman-tas Sabonis nepaliauja stebinti „Gonzaga Bulldogs“ trenerio Mark Few. Šį kartą 19 metų 209 cm ūgio puolėjas sulaukė pagyrų už savo brandą. Strategas neabejoja, kad 2015–2016 m. sezoną lietuvis į aikštę grįš dar geresnis.

„Jam dar tik devyniolika, bet jis bręsta jau dabar, kai mes kalbamės, – į JAV žurnalistą kreipėsi M. Few. – Brandus ne tik jo žaidimas, bet jis pats brandus kaip asmenybė. Manau, kad tai virs rezultatais jau artėjantį sezoną.“

D. Sabonį ir dar du „Bulldogs“ aukštaūgius Przemek Kar-nowski bei Kyle Wiltjer artėjantį sezoną M. Few kartais keti-na leisti į aikštę vienu metu. Viskas tam, kad kuo geriau iš-naudotų jaunąjį Europos vicečempioną. Strategas tikina, kad ras, kaip panaudoti D. Sabonio talentą.

Pasak amerikiečio, ir pats lietuvis pirmiausia paiso komandos, o ne asmeninių tikslų. „Jei pasižiūrėsite įdėmiau, Do-mas visada žaidžia svarbiausias minutes svarbiausiose rungtynėse. Mes visada juo pasitikėjome. Jis toks atsidadęs ko-mandai, kad negalvoja apie asmeninę statistiką. Nuoširdžiai, jis tas, kuris galvoja tik apie komandą ir pergalę. Mums tik rei-kia jį palaikyti ir drąsinti“, – pasakojo M. Few.

2014–2015 m. sezoną D. Sabonis gaudavo pasireikšti po 22 minutes, rinkdavo 9,5 taško ir sugriebdavo 7,2 atšokusio kamuolio. Net septyniose rungtynėse iš 37 aukštaūgis praėjusį sezoną aikštę paliko neprametęs nė vieno metimo.

„Domas – perfekcionistas. Net ir pataikęs visus septynis metimus, jis keiksis prametęs aštuntąjį. Kartais jam reikia pri-minti tuos septynis taikius metimus, – juokavo M. Few. – Ma-nau, kad kitą sezoną jis pademonstruos dar geresnį taiklumą ir iš dar tolimesnių distancijų.“

NCAA sezoną D. Sabonio komanda pradės lapkričio 6-ąją.

Vai, ilgu, man ilgu, nerimsta mano širdelė

30 metų be kompozitoriaus Juozo Žilevičiaus (II)

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Tęsinys. Pradžia – spalio 17 d. laidoje

Jau daugelį metų Klaipėdoje gyvenanti muzikologė Danutė Petrauskaitė ragina mane parašyti atsiminimus apie Juozą Žilevičių – juk jo įsteigtam archyvui paaukojau savo paauglystę ir šiek tiek daugiau! Buvo įdomus (nors toli gražu ne visada mielas) mano gyvenimo laikotarpis. Prieš trejetą metų viešint Vilniuje Danutė buvo pasiryžusi mane aplankyti su diktofonu: „Jei Tu toks užsispyręs ir nerašai, tai nors aš Tavo atsiminimus užfiksuoju“. Bet dėl susidariusių aplinkybių Danutės Petrauskaitės vizitas sostinėje tuomet neįvyko.

Juntu sąžinės graužimą – juk tiek metų dirbta šalia tokio spalvingo asmens, ir nieko apie jį neparašyti? Dabar, sukakus 30 metų nuo Juozo Žilevičiaus mirties, atsirado gera proga – kaip sakoma, geriau vėliau nei niekada.

Pirmąsyk peržengiau Muzikologijos archyvo slenkstį 1969 m. vasarą. Tuomet man buvo tik 15! Apie Juozą Žilevičių man daug pasakojo tuometinė mūsų namų šeimininkė, marijampolietė Janina Bukaveckienė. Ji gyveno kukliame butelyje Brighton Parke ir gan greitai Western Avenue autobusu pasiekdavo Jėzuitų vienuolyną Gage Parke. Šiame pastate prieglobstį rado ir Žilevičius, ir jo archyvas. Bukaveckienė, kaip ir kiti pensininkai, mielai rinkdavosi pas kompozitorių. Iš jam skaitomų laikraščių kai kurie senukai kirpdavo iškarpas. Buvo vienas kitas savanoris, kuris sugebėdavo išklrusia rašomąja mašinėle su lietuvišku raidynu kokią šeimnininko diktuojamą laišką atspausdinti. „Nueik, tau bus įdomu“, ragino marijampolietė.

Ačiū – ne sviestas, ant duonos neužtepsi!

Kiekvienas paauglys nori turėti nors šiek tiek „savų“ pinigų kišenėje. Iškart supratau, kad Muzikologijos archyve nieko neuždirbsiu. Žilevičius neturėjo iš ko (bent taip jis man tvirtino) mokėti. Priėmiau šeimnininko pasiūlymą savanoriauti. Jis simboliškai mokėdavo man kelis dolerius už atvykimą pas jį traukinuku ir autobusais bei už kuklius pietus užkandinėje. Sutikau su tokiomis sąlygomis, tačiau nepraradau vilties sutaupyti nors dolerį kitą...

Lygiai vidurdienį Tėvų jėzuitų vienuolyne suskambėdavo varpelis. Tai buvo ženklas judėti valgyklos link. Praėjus penkliolikai minučių, antras

Lietuvos Valstybinės operos steigėjai. Iš k.: Juozas Žilevičius, Juozas Tallat-Kelpša, Stasys Šilingas ir Kipras Petrauskas. Kaunas, 1920 m.

Eksponatai ir nuotraukos iš R. M. Lapo archyvo

skambutis – privaloma sėsti už stalo, sukalbėti malda ir pietauti (pagal europietišką tradiciją tai buvo pagrindinis dienos jėzuitų valgis). O aš vietoj to, kad išėčiau į kokią „hamburgerinę“ Western gatvėje, pasislėpdavau laiptinėje ir iš kišenės išsitraukdavau „suglamžytą“ iš namų atsivežtą sumuštinį. Sykį šeimininkė mane pamatė, pasigailėjo, ir nuo tada visada kviesdavo į virtuvę (tiksliau pasakius, prieškambarį, kuriame stovėjo stalas ir kelios kėdės). Sakydavo: „Vaišinkis, vaikel, gerk ką nori.“ Prisimenu, šaldytuvas buvo pilnas gėrimų – sulčių, pieno, sodos. Na, ir „Schlitz“ alučio! Jėzuitai mėgdavo prie pietų išlenkti putuojančio. Kiek atsimenu, stiklinaitė „Schlitz“ neatsisakydavo ir Žilevičius – vienintelis vienuolyne gyvenantis pasaulietis.

Mano pirmoji užduotis archyve buvo surūšiuoti, susisteminti plokštelių fondą. Jų buvo tūkstančiai – nuo senų 78 APM (apsisukimai per minutę) šelakinių iki ilgo grojimo vinilių. Buvo nemažai ir tarybinių plokštelių. Nors LTSR įrašytos plokštelės priklausė kunigui Algimantui Keziui (jas iš Lietuvos siųsdavo jo sesuo vienuolė Aldona), jis jas deponuodavo Žilevičiaus archyve. Kezys retsykais tuos įrašus naudodavo kaip muzikinį foną savo dokumentiniuose filmuose.

Dažnai pasitaikydavo, kad tų pačių plokštelių būdavo daugiau nei vienas egzempliorius. Mano užduotis buvo šeimininko akivaizdoje kiekvieną įrašą išklausyti. Nors Žilevičius tuomet jau buvo apykurtis, jis nusprendavo, kurį egzempliorių laikyti archyve. Ankštas ir prigrūstas buvo tas nedidelis kambarėlis vienuolyno rūsyje, kuriame šikūrė archyvas. Prie lango stovėjo gremėzdiškas patefonas. Jį padovanojo elektronikos parduotuvė Marquette Parke turėjęs Balys Brazdžionis. Vienintelė įmontuota patefono kolonėlė nuolat zyzdavo. Sklisdavo pasibaisėtinas garsas! Tačiau archyvo savininkui kompozitoriui Žilevičiui tokio garso pilnai užteko. Apsišarvavęs kantrybe kartais su juo išklausydavome iki penketo to paties įrašo egzempliorių. Viena po kito. Geriausias likdavo archyvo fonduose, o man – vietoj algos –

atitekdavo dublikatai. Ir tokiu būdu vien prieškarinių šelakinių plokštelių (beveik išimtinai įrašytų „Columbia“, „Victor“ ar „Okeh“ studijose JAV) surinkau keletą šimtų.

Man ten patiko!

Dirbti pas Žilevičių buvo savotiška pramoga. Čia savo akimis regėjau anuometinę teatro grietinėlę. Vienu laiku archyve darbavosi mecosopranas Jadvyga Vencevičaitė-Kutkuvienė. Nepaisant garbaus amžiaus ir nemažo atstumo (Kutkos gyveno Bridgeporte soprano Izabelės Motiekaitienės namuose), Vencevičaitė keliais autobusais atsibeldavo į archyvą. Ko gero, jos noras buvo ne tiek padėti, kiek pabendrauti su pačiu šeimininku ir prisiminti senus laikus. Mat Jadvyga Vencevičaitė buvo mūsų pirmosios operos atlikėja. 1920 m. buvo įsteigta Lietuvos Valstybinė opera, ir Žilevičius dalyvavo jos kūrime. Naujųjų išvakarėse, 1920 m. gruodžio 31 d., pirmąsyk Valstybinio teatro scenoje Kaune lietuviškai buvo atlikta legendinė Verdi opera „Traviata“. Vencevičaitė ten dainavo Anniną, o pačiam Žilevičiui teko... suflerio vaidmuo.

8-jame dešimtmetyje turėjau progos įsiamžinti su Vencevičaitė. Tuomet Pedagoginis institutas (prie Jaunimo centro) sulaukė stambios paramos iš Čikagos miesto kultūros komisijos su tikslu, kad jie išsaugotų lietuvišką paveldą. Gavo ir geros kokybės vaizdo kamerą bei aibes tuščių kasečių. Tik dirbkite! Operatorė Marytė Smilgaitė geranoriškai fiksavo viską, kas pakliūdavo į jos akiratį. Ne išimtis buvo ir mano prarastas pokalbis su mūsų operos veterane. Filmavo mus kažkodėl ne Muzikologijos archyve, o Jaunimo centro kavinėje. Vaizdajuostė išliko, kaip ir šimtai kitų, tačiau tyrinėtojas jos neprieinamas, nes darbiniai archyvo darbuotojai niekaip nesutvarko nebeveikancio BETA sistemos projektoriaus (nors kažin ar šimtinę kainuotų aparato pataisymas). O gal tie įrašai išbluko ar subyrėjo? Jei taip – be galo gaila ir apmaudu! Kai prieš trejetą metų teiravausi apie savo įrašą su Vencevičaitė, gavau šaltą atsakymą: „Tavo prarastas pokalbis kur nors lentynose tebeguli, tačiau mūsų prožektorius jau seniai sugedo. Be reikalo laiką gaiši...“

Pakelkim, pakelkim mes taurę linksmybių

Be galo didelį išpūdį paliko Lietuvos Valstybinės operos 50 metų jubiliejaus akademija. Ją Jaunimo centro mažojoje salėje (tuometinėje Čiurlionio galerijoje) suruošė Muzikologijos archyvas. Iš visos Šiaurės Amerikos suvažiavo mūsų operos veteranai. Tai galėjo būti 1970 ar 1971 metais. Prisimenu kaip vakar – mačiau ne tik mecosopraną Jadvygą Vencevičaitę-Kutkuvienę, bet ir kitus Čikagoje gyvenančius muzikos „grandus“: mecosopraną

Operos solistės Antaninos Dambrauskaitės eskizinis portretas, pieštas dailininko Nykolo Klovos. Miunchenas, 1947 m. (?)

Alę Kalvaitę su vyru baletu šokėju Simu Velbasiu, mecosopraną Sofiją Pusdešrytę-Adomaitienę (jaunystėje visada keldavo juoką solistės mergautinė pavardė, nes ji buvo ne iš plonųjų!), baritoną Vladą Baltrušaitį (vėliau tapusį Čikagos lietuvių operos iniciatoriumi), dramatinį sopraną Izabelę Motiekaitienę ir legendinį aktorių (nuo vaikystės pamėgtą iš jo monologų, skambėjusių Sophie Barcus radijo laidose) Stasį Pilką. Iš Bostono nepatingėjo atvykti libretistas Stasys Santvaras (tuomet neišsivaizdavau, kad praėjus penkiolikai metų po šio istorinio minėjimo, bendrausime kaip lygus su lygiu, mat mus rišo neskelbti atsiminimai apie Kiprą Petrauską) bei bosas Ipolitas Nauragis. Iš saulėtos Santa Monicos atskrido mecosopranai Alodija Dičiūtė-Trečiokienė ir Vincė Jonuškaitė-Zaunienė. Džiaugsmingai iš Philadelphijos į akademią atkeliavo koloratūrinis sopranas Juozė Krištolaitytė-Daugėlienė ir lyrinis sopranas Juzė Augaitytė. Net iš tolimo Montrealio, Kanados sulaukta svečių – koloratūrinio soprano Elžbietos Kardelienės. Jos 1935 m. įrašyta arija iš Verdi operos „Traviata“ su Kipru Petrausku dažnai skambėdavo Čikagos lietuviškame eteryje – o štai matau ją gyvą savo akimis!

Buvo ir jaunesnių minėjimo dalyvių, kurių karjerą prasidėjo gerokai vėliau ir ji nesiejama su Kauno valstybiniu teatru. Šventėje vyravo čikagiečiai, tarp jų prisimenu matęs dramatinį tenorą Stasį Barą-Baranauską, kompozitorę – chorvedę seselę Mariją Bernardą, pramoginių šokių muzikantą saksofonistą Liubomirą Bichnevičių, kompozitorių Juozą Bertulį, lyrinį sopraną Prudenciją Bičkienę, baritoną Algirdą Brazį (nuolat besišypsantį ir kaip papūga kartojantį frazę „Ką gersi“? – mat jis netoli Lietuvių tautinių kapinių Justice priemiestyje turėjo karčiamą), chorvedį Alfonsą Gečą, vargonininką Antaną Giedraitį (geras Žilevičiaus bičiulis), lyrinį baritoną Bronių Jančį, plokštelių ir natų leidėją (beje, spausdinusį Žilevičiaus dainų rinkinį) Joną Karvelį, dramatinį tenorą Kazį Kriaučiūną, muziką bei pedagogą Juozą Kreivėną (redagavusį Žilevičiaus muzikos vardyną), koloratūrinį sopraną Moniką Kripkauskienę, dirigentą Aleksandrą Kučiūną, kompozitorių Darių Lapinską, lyrinį sopraną Oną Piežienę (dainavusią Žilevičiaus operetėje „Lietuvaitė“), muzikos veikėją Vytautą Radžių, aktorę Laimą Rastenytę, lyrinį – dramatinį sopraną Daną Stankaitytę, chorvedį Kazį Steponavičių, dirigentą Alvydą Vasaitį, bosą Joną Vaznelį... Iš kitų vietovių, berods, atkeliavo koloratūrinis sopranas Valentina Kojelienė, kalifornietė dramatinis sopranas Stasė Klimaitė-Šimoliūnienė, klivlandiečiai pianistas Andrius Kuprevičius ir mecosopranas Aldona Stempužienė, iš New Yorko – buvęs Vilniaus filharmonijos direktorius Jonas Lenktaitis, iš Bostono – baritonas Stasys Liepas, iš Omahos – kapelmeisteris Bronius Jonušas. Daugelio kitų aš neprisimenu ar nepažinojau. Visi verkė apsikabinę, prisiminę savo jaunystę Valstybinės teatro scenoje, o šios akademijos šeimininkas Juozas Žilevičius galantiškai bučiavo primadonų rankytes.

Keistas jausmas – tarp daugelio senų, amžiaus naštos paženklintų veidų, garbingai pražilusių ar net praplikusių, tapsnojančių su lazdelėmis buvau ir aš – jaunas, „spritnas“ šešiolikmetis vaikėzas. Prisimenu, ta proga buvau apsilvilkęs mėlynu, blizgančios faktūros (vad. „sharkskin“) kostiu-

mu. Tarsi būčiau atsisėdęs šalia Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos ložės Valstybiniame teatre ir stebėjęs Bizet „Karmen“... Ar mane pasiglemžė kažkokia fantazija, o gal aš iš viso gimiau kitoje eroje, kitoje planetos pusėje?

Menu to renginio dalyvius su didžiausia pagarba, nes jie paliko man neapsakytą išpūdį. Labiausiai mane sužavėjo sopranas Antanina Dambrauskaitė. Kai aš paklausiau viešnios iš Miami apie jos 1930 m. Berlyne įdainuotus „Homocord“ firmoje fokstrotus, ji nustebo, kad apie tai išgirdo iš JAV gimusio vaikėzo lūpų. Nuo tos dienos mudu su buvusia Kauno primadona susidraugavome. Mano močiutė Elena Lapienė atostogų Floridoje metu dažnai aplankydavo Dambrauskaitę. Sykį močiutę įpareigojau su savimi į kelionę pasiimti 1948 m. Miunchene, Vokietijoje išleistą albumą „Antanina Dambrauskaitė. Operos dainininkės meno kelias“ – tikėjau, gauti primadonos autografą. Elena Lapienė aplankė Dambrauskaitę – paaiškėjo kad dainininkė to albumo neturėjo! Primadona maldavo nors nakčiai jai jį palikti. Geraširdė mano močiutė sutiko. Kitą dieną atėjo atsiimti knygos, o joje buvo kaligrafiškai įrašytas autografas ir dedikacija:

„Didž. gerb. maloniam lituanistikos rinkėjui, meno gerbėjui, ypač dideliu operos meno entuziastui ponui Raimundui Lapui, nuoširdžiam atminimui. Kadangi man buvo laimė Nepriklausomybės Lietuvos Valstybinės Operos teatre, spektaklyje kartu dainuoti su pasaulinio masto, garsiu op. solistu F. Šaliapinu, kuris nustebeš puikiai įvertino mūsų op. solistus ir kuris savo padovanotoj foto nuotraukoj padarė įrašą 'Lietuvos Valstybinės Operos Kauno Teatre, yra puoselėjamas didelis aukšto lygio menas'. Su geriausios sėkmės Jums linkėjimais. Su daina širdyje op. sol. Antanina Dambrauskaitė.“

Vai, ilgu, man ilgu ...

Kur aš tokį albumą gavau? O gi iš Juozo Žilevičiaus – vietoj „algos“... Biednas Muzikologijos archyvo šeimininkas kitąsyk vieton tradicinės penkinės už transportą bei pietus man atsilygino keliais dailininko Nykolo V. Kovos sukurtais Dambrauskaitės portretiniais eskizais – originalais, kurie buvo atspausdinti šiame albume. Įdomu ir tai, kad vienas iš albumo auto-

Nepilkas Pilka! Akimirka iš Juozo Žilevičiaus muzikologijos archyvo atidarymo naujuose Jaunimo centro rūmuose Čikagoje 1974 m. kovo 17 d. Iš kairės: archyvo diskografijos fondo vedėjas-savanas Raimundas Marius Lapas ir Lietuvos Valstybinio teatro aktorius Stasys Pilka.

rių, mano jau minėtas ir dar vaikystėje pamiltas aktorius Stasys Pilka buvo Antaninos Dambrauskaitės nesantuo-

kinis vyras. Koks tai neapsakytai įdomus spektaklis – ir visa tai Žilevičiaus sukurtoje scenoje, vardu Muzikologijos archyvas!

Ryšium su Dambrauskaitės albumu norėčiau atskleisti dar ir tokį epizodą. Viena mano straipsnių „Drauge“ gerbėja sako turinti tą patį Dambrauskaitės albumą su Stasio Pilkos autografu ir dedikacija jos motinai. Prižadėjo man padovanoti. Labai laukiu. Ir kažkodėl prisimenu, kaip bent porą sykių per dieną aklas mūsų straipsnio herojus Juozas Žilevičius Tėvų jėzuitų vienuolyno koridoriuose, savo miegamajame ar Muzikologijos archyve įkyriai, lyg apsėstas niūniuodavo Česlovo Sasnausko „Karvelėli mėlynasis“ (žodžiai Vinco Kudirkos).

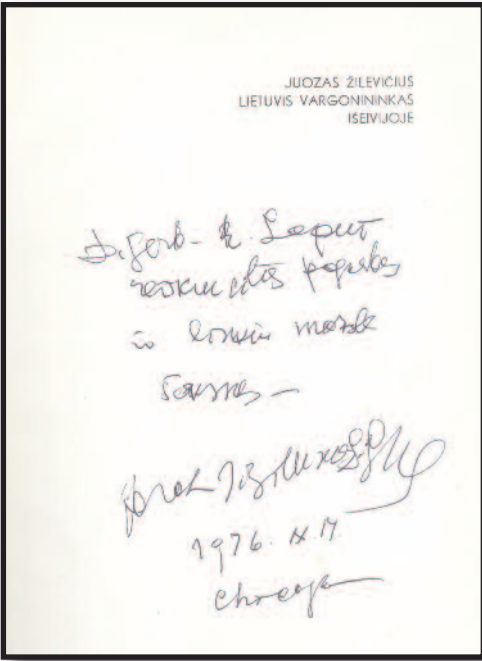
*Karvelėli mėlynasis,
Karvelėli tu pilkasis,
Skriski į šalelę,
Kur meilužė manęs laukia.*

*Pasakyk jai, karvelėl,
Pasakyki, mėlynasis:
– Vai, ilgu, man ilgu,
Nerimsta mano širdelė.”*

Muzikologė Danutė Petrauskaitė tvirtina, jog Žilevičius Sasnausku žavėjosi ir juo sekė – studijavo vargonus ir specialiosios muzikos teorijos kursą. Be to, įeidu artimai bendravo, o vėliau, gyvendamas jau Amerikoje Žilevi-

čius parengė ir išleido knygą apie Sasnauską. Akivaizdi draugystė – tačiau ...

Galbūt tos dainos žodžiuose slypi kažkokia mistika, kad Žilevičius visada ją prisimindavo? Kaip neišgydomas bibliofilas prisipažinsiu, kad „nerimsta mano širdelė“ dėl Stasio Pilkos autografuoto albumo egzemplioriaus, kaip nerimo Žilevičiaus – ir ne tik dėl tos kadaise Klaipėdos konservatorijoje išimylėtos studentės, bet ir dėl kolekcionavimo aistrų, apie kurias – kitame straipsnyje.

Kompozitorius Žilevičius buvo parengęs ir išleidęs dvi knygas: vieną apie Česlovą Sasnauską, kitą – „Lietuvius vargonininkas išėjimoje“.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių priėmimo vietos:

NAUJA	Granitex 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838	Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
NAUJA	Biomed 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676	Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
NAUJA	Biomed 2 4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430	Kunigaikščių Užeiga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
NAUJA	Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701	Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
NAUJA	Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155	Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
	Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700	Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
	Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919	Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Apsilankykite
„DRAUGO“

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Siūlome pigiausių skrydžių visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2015 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2015 m.

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

DRAUGAS • 773-585-9500

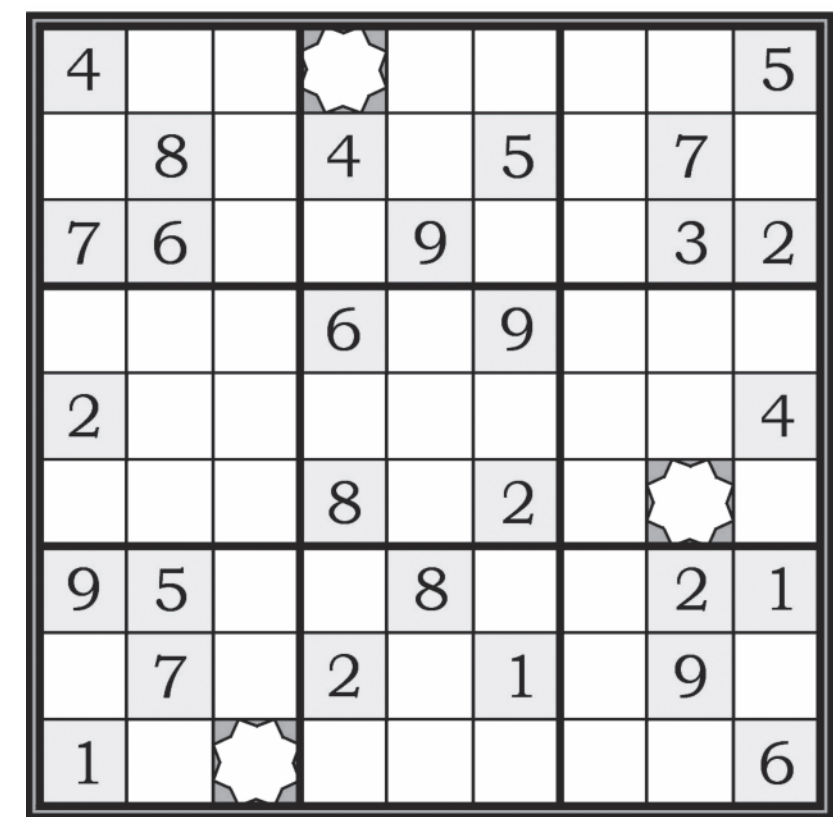
skelbimai@draugas.org

DRAUGAS • 4545 W 63 St Chicago, IL 60629

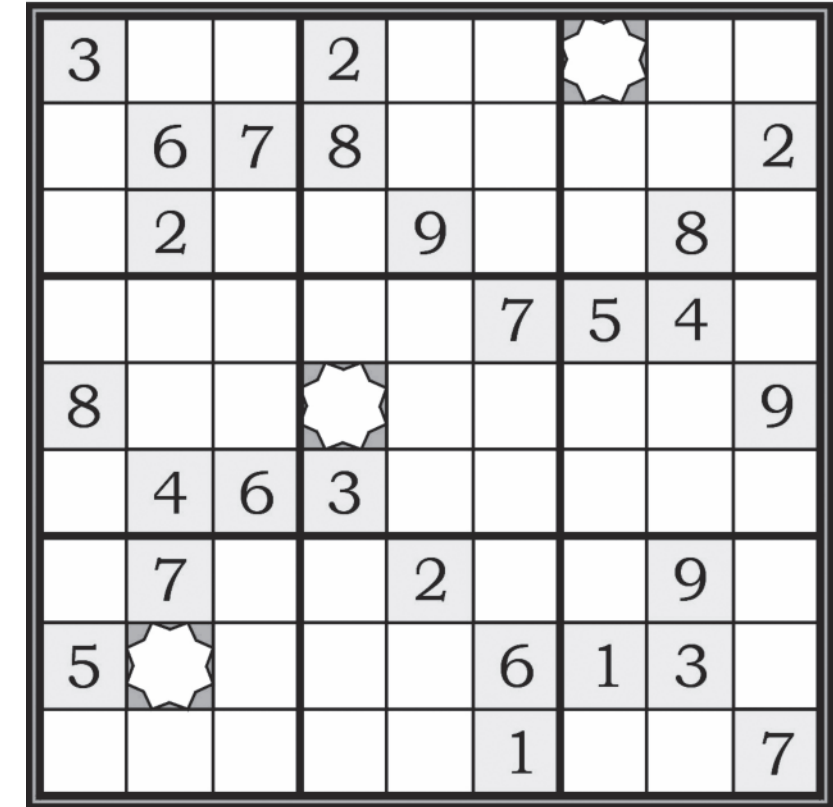

www.facebook.com/draugolaikrastis

Sudoku Nr. 98 | tuščius langelius surašykite skaičius nuo 1 iki 9 taip, kad vienodi skaičiai nesikartotų nei eilutėse, nei stulpeliuose, nei 3X3 kvadratuose.
Sudoku atsakymas – trijų skaitmenų pažymėtuose langeliuose suma.

+ + =

+ + =

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika
Teisininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius
Advokate
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com

353 N. Clark Street
Suite 1800
Chicago, IL 60654
Fax: (312) 540-1162

SKELBIMAI

773-585-9500

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

REAL ESTATE

FIRST RATE REAL ESTATE
4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com
Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai
 Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

DĖMESIO!
Perku miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutvarkyta nuosavybė, o už suteiktą informaciją – atsilygin-siu. **Tel. 630-340-9604**

PARDUODA

For sale: Lithuanian folk art, linens, books, albums and paintings.
Please call for details.
219-323-4387

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL 25 E Washington, Ste1121, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

PERKA

PERKAME GINTARĄ IR GINTARO DIRBINIUS:

- KAROLIUS
- APYRANKES
- SAGES
- PAKABUKUS
- IR KT.

TAIP PAT GINTARO GRYNUOLIUS.
Atvykstame į namus.
Tel: 708-603-5494

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.
SKAITYKITE „DRAUGĄ“ GREIČIAU!

Užsienio lietuvių studentų klubas

vienija iš svetur atvykusį jaunimą

Praktinė pamoka Irenos Kowalewskos info ir nuotr.

Šiuo metu Lietuvoje studijuoja apie 300 lietuvių kilmės užsieniečių atvykusių iš Lietuvos etninių žemių, Europos Sąjungos ir kitų valstybių. Jie dėl įvairių priežasčių gyveno užsienyje, bet apsisprendę grįžti bei tęsti mokslus Lietuvos aukštosiose mokyklose. Užsienio lietuvių studentus stengiasi suburti klubas, veikiantis prie Užsienio lietuvių švietimo skyriaus. Jis įsikūręs Vilniaus lietuvių namuose ir finansuojamas Švietimo ir mokslo ministerijos, todėl visa veikla studentams yra nemokama. Atvykę studentai neretai būna glaudžiai susiję su lietuviškų bendruomenių veikla, mokėsis lituanistinėse mokyklose. Tačiau lietuvių kalbos, literatūros, istorijos ir kultūros žinios nėra pakankamos. Klubo tikslas – padėti jaunimui atrasti save šioje jų kelionėje į Tėvynę: suteikti visą reikalingą informaciją, padėti susitvarkyti studijų dokumentus, džiuginti pažintinėmis kelionėmis, spektakliais, apsilankymais muziejuose ar filmų vakaruose. Jo darbuotojai ir nariai padeda adaptuotis naujoje aplinkoje, kurią studentai dažnai pažįsta tik iš tėvų pasakojimų ar trumpų vasaros apsilankymų pas senelius. Taip pat stengiasi mažinti atsiradusius kultūrinius skirtumus, padeda studentams burtis, dalintis patirtimis, apmąstymais, remia juos ir jų idėjas. Užsienio lietuvių studentų klubui gali priklausyti 18–26 amžiaus lietuvių kilmės jaunimas, studijuojantis Lietuvos universitetuose, aukštosiose mokyklose ir kolegijose. Daugiau apie klubo veiklą galima pasiskaityti internetinėje svetainėje www.ulsklubas.lt. O šiandien siūlome paskaityti vieno iš studentų įspūdžius apie klubo renginį.

Irena Kowalewska – ULSK vyr. metodininkė

Vilnius – stiklių miestas

SIMONAS SAARMANN

Užsienio lietuvių studentų klubo nariai (ULSK) spalio 17 d. apsilankė Vilniaus senamiestyje, kad iškart prisiliestų prie kelių dalykų: viduramžio miesto amatų istorijos, stiklo gamybos technologijų ir kūrybiškos saviraiškos vitražo manufaktūroje, Stiklių gatvėje.

Vilniaus senamiestyje įsikūrusi „Vitražo manufaktūra“ yra specializuota vitražo ir stiklo dizaino galerija, reprezentuojanti ryškiausių Lietuvos menininkų kūrybą. Tuo pačiu tai yra ir edukacinis stiklo meno centras, kuriame organizuojamos įvairios mokymų programos vaikams ir suaugusiems, kuriami bei realizuojami vietiniai vitražai.

Galerijoje pamatėme darbų iš kelių vykstančių parodų, t. y. kelis senesnių garsių Lietuvos vitražo meistrų projektinius darbus-eskizus ir kelis tikrus stiklo dirbinius, sukabintus slaptinguose galerijos rūsiuose. Šie ir kiti gausūs rūšiai po Vilniumi yra atviri lankytojams ir sukuria bendrą miesto viduramžišką dvasią – itin kontrastingą grakščiam gatvių barokui. Iš tikrųjų, ULSK nariams rūšiai dar nebuvo žinomi. Daug susirinko į manufaktūrą pirmakursių, kurie apskritai dar tik pradeda savo pažintį su Vilniumi ir Lietuva. Todėl tokia reta proga ir kelių temų suderinimas juos, žinoma, sudomino.

Apie stiklo atsiradimą, sudėtį, apdirbimą bei panaudojimą, stiklo vaidmenį meno rūšių raidos perspektyvoje pasakojo edukacinės programos va-

dovė. Vėliau ULSK pabandė ir patys sukurti stiklo dirbinį, gana naujovišku fiuzingo (ang. fuse – sulydyti, sujungti) būdu. Tai toks būdas, kai stiklo mozaikos keliais sluoksniais sudedamos viena ant kitos, bet būtina tos pačios cheminės sudėties, kad nesuskiltų auštant. Vėliau jos sulydomos įkaitintoje krosnyje. Piešinys išgautas, derinant įvairiaspalvio stiklo duženas – lygiai kaip mozaikose. Žinoma, šis būdas turi labai plačias galimybes, tačiau mes, pirmą kartą liksdamiesi prie darbo su stiklu, turėjome galimybę pabandyti paprasčiausias priemones.

Ne atsitiktinumas, kad „Vitražo manufaktūra“ įsikūrusi būtent Stiklių gatvėje. Prie vieno šioje gatvėje esančio pastato pritvirtinta memorialinė lenta. Joje rašoma apie tai, kad prieš kelis šimtus metų čia jau veikė panašios stiklo dirbtuvės, viduramžiškas cechą. O dabar čia vykdomi seminarai, kultūriniai renginiai, įgyvendinami įvairūs meno ir kultūrinės sklaidos projektai. „Vitražo manufaktūroje“ sukurti ULSK narių darbai papuoš nors ir studentišką, tačiau pirmąją būstą čia, Lietuvoje.

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

tel: 773-585-9500

www.draugofondas.org

Pamąstymai artėjant Vėlinėms

Jau čia pat ir Vėlinės – mirusiųjų pagerbimo diena. Tą dieną tampame santūresni, susimąstę, tarsi kažko baimindamiesi. Ir tai suprantama, nes Vėlinių dieną maldose ir mintyse kalbamės su tais, kurių jau nebėra tarp mūsų: su tėvais, su seneliais, broliais, seserimis, bendradarbiais ar šiaip buvusiais pažistamais. Stengiamės juos visus prisiminti, geru žodžiu paminėti, atleisti, net jeigu ir teko ką negerą patirti. Juk gyvieji mirusiems privalo viską atleisti, kad po mūsų mirties ir mums būtų atleista. Daug visokių minčių, pamąstymų iškyla pasitinkant šią susikaupimo ir maldų už mirusiuosius dieną. Uždekime žvakę ne tik ant savo artimųjų, bet ir tų kapų, kurie apleisti skendi visiškoje tamsoje. Prisiminkime su pagarba savo tėvelius, kurie kadaise skaitė ir rėmė „Draugą“, įrašydami jų vardus į Draugo fondą.

Aukos ir įnašai iškeliavusiųjų atminimui pagerbti padeda išlaikyti „Draugą“, kuris palaiko mūsų dvasią ir pastangas išlikti lietuviams Amerikoje.

Pagarba ir padėka visiems aukotojams.

Marija Remienė
DF tarybos pirmininkė

DF rudens vajaus įnašai

Su 100 dolerių: Viktoras Kuraitis, garbės narys , iš viso 1,000 dol., Mokena, IL Rūta Penkiūnas, iš viso 860 dol., Burke, IL Ričardas ir Jolita Klementavičiai, iš viso 670 dol., Gulf Breeze, FL Tomas Mikuckis, iš viso 600 dol., Boston, MA Ona Keraminienė, iš viso 500 dol., Rockford, IL	„Lietuvos Vyčiai“ lietuvių tautinių šokių grupė , vadovė Lidija Ringienė, iš viso 50 dol. Lemont, IL
Su 25-16-10 dolerių: Dr. Gedas ir Aldona Griniai, garbės nariai , iš viso 1,050 dol., St. Pet. Beach, FL Kęstutis ir Vitalija Kebliai, iš viso 747 dol., Baton Rouge, LA Dalia Stonys, iš viso 670 dol., W. Bloomfield, MI Jonas ir Aldona Raugaliai, iš viso 25 dol., Middlebury, CT	
Su 50 dolerių: Ina Bertulytė ir James Bray, iš viso 200 dol., Seattle, WA Vytautas ir Dalia Černiai, iš viso 195 dol., Glendale, CA	Draugo fondo taryba nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams.

„Concise Encyclopaedia of Lithuanian Minor“

Šios knygos tikslas yra išsaugoti istoriją ir kultūrinį paveldą krašto, iš kurio kilo Mažvydas, Donelaitis ir Vydūnas, kur buvo išspausdinta pirmą lietuvišką knygą ir pirmą lietuvišką gramatiką, krašto, kuriame knygos buvo spausdinamos spaudos draudimo laiku ir knygnešių slapta gabenamos į Didžiąją Lietuvą. Norint pasiekti didesnę skaitytojų skaičių ši knyga yra išleista anglų kalba.

Knygą išleido: Mažosios Lietuvos Fondas (MLF – JAV ir Kanada) ir Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras (Vilnius), 2014. 656 puslapių, iliustracijos, žemėlapiai, ISBN 978-5-420-01746-3

Knygos išleidimą finansavo
MLF rėmėjai ir Lietuvių Fondas.

Knygą galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – **50 dol.**
Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.
4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629;
tel. 773-585-9500; el. paštas: administracija@draugas.org

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Brangiam vyrui, tėveliui ir seneliui

A † A

KĘSTUČIUI KRIAUCIŪNUI

iškeliavius Amžinybėn, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą jo žmonai, Sietuvos draugovės narei sesei AURELIJAI, sūnui, Lituanicos tunto vilkiukų vadovui broliui MARIUI, jo žmonai, Aušros Vartų/Kernavės tunto vadijos narei sesei MARYTEI, jų vaikams, Lituanicos skautui broliui ALDUI ir Aušros Vartų/Kernavės tunto skautei kandidatei sesei ONAI bei kitiems giminėms ir artimiesiems.

Kartu su jumis liūdime.

Aušros Vartų/Kernavės ir
Lituanicos tundai

A † A

KĘSTUČIUI KRIAUCIŪNUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo sūnui, ateitininkų būrelio vadovui MARIUI KRIAUCIŪNUI su žmona MARY, anūkams, mūsų kuopos nariams ONAI ir ALDUI, giminėms ir artimiesiems.

Čikagos Partizano Daumanto-Prano Dielininkaičio
jaunųjų ateitininkų kuopos globėjai,
vadovai ir nariai

KELIONĖ Į ALGIRDO LANDSBERGIO KELIONĘ

Nauja knyga apie rašytoją Algirdą Landsbergį

■ Ją galite nusipirkti „Drauge“ Algirdas Landsbergis (1924–2004) – žymus išeivijos rašytojas, dramaturgas, literatūros kritikas, humanitarinių mokslų profesorius, romano „Kelionė“ ir dramos „Penki stulpai turgaus aikštėje“ autorius.

■ Šiais metais leidykla „Naujasis lankas“ Kaune išleido knygą apie Algirdą Landsbergį – „Archyvai – Kelionė į Algirdo Landsbergio kelionę“. Knygos autorė – Virginija Babonaitė-Paplauskienė. Knygą galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. **Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.**

■ Knyga apžvelgia Algirdo Landsbergio gyvenimą Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje ir jo plačiąsą literatūrinį ir dramaturginį palikimą. Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis, laiškų, rankraščių tekstais, Landsbergio dramų pastatymų vaizdais. Daug medžiagos paimta iš Maironio lietuvių literatūros muziejuje saugomo Algirdo Landsbergio archyvinio rinkinio.

■ Knyga skiriama Algirdo Landsbergio ir jo žmonos atminimui. 2014 metais sukanka 90 metų nuo Algirdo Landsbergio gimimo ir 60 metų nuo jo romano „Kelionė“ išleidimo. Literatūros mylėtojams puiki proga prisiminti svarbų lietuvių išeivijos rašytoją.

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-940-5264.**

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu arba gali išleisti atostogų, arba pakeisti. **Tel. 630-670-0813.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-615-5235.**

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, ieško darbo. Gali dirbti Čikagoje ir jos priemiesčiuose. **Tel. 773-330-0092.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras. **Tel. 708-691-6996**

■ Moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti ligonius ar vyresnio amžiaus žmones. Galite siūlyti ir kitus darbus. Legalūs dokumentai. Vairuoja automobilį. **Tel. 773-254-8850.**

A † A

OSKARAS KREMERIS

Mirė 2015 m. spalio 22 d., LaGrange Park, IL.
Gimė 1919 m. gegužės 24 d., Lietuvoje, Suvalkijoje.
Gyveno LaGrange Park.

Nuliūdę liko: žmona Bronė Skirutė, a. a. brolio Alberto dukros Dalė Strasius su šeima, Gražina Karvelis su šeima. Kartu liūdi Emilija Valančius ir Stasė Mocienė su šeimomis.

Ilgus metus priklausė Lietuvos Tautinei sąjungai.

Velionis pašarvotas penktadienį, spalio 23 d. nuo 3 val. p. p. iki 8 val. vakaro Petkus Lemonto laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.

Laidotuvės šeštadienį, spalio 24 d. 10:30 val. ryto religinės apeigos Lemont laidojimo namuose. Po religinių apeigų velionis palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Giliai liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

A † A

KĘSTUČIUI KRIAUCIŪNUI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo sūnui, Ateitininkų sendraugių sąjungos valdybos nariui MARIUI KRIAUCIŪNUI, šeimai, giminėms ir artimiesiems.

Ateitininkų Sendraugių sąjungos
centro valdyba

A † A

KĘSTUČIUI KRIAUCIŪNUI

mirus, „Saulutės“ narei AURELIJAI KRIAUCIŪNIE-NEI ir jos šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis

A † A

KĘSTUČIUI KRIAUCIŪNUI

iškeliavus Amžinybėn, žmonai AURELIJAI, sūnui MARIUI su šeima, dukrai LAURAI bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiau giliausią ir nuoširdžiausią užuojautą.

Dr. Nora Sugintaitė

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

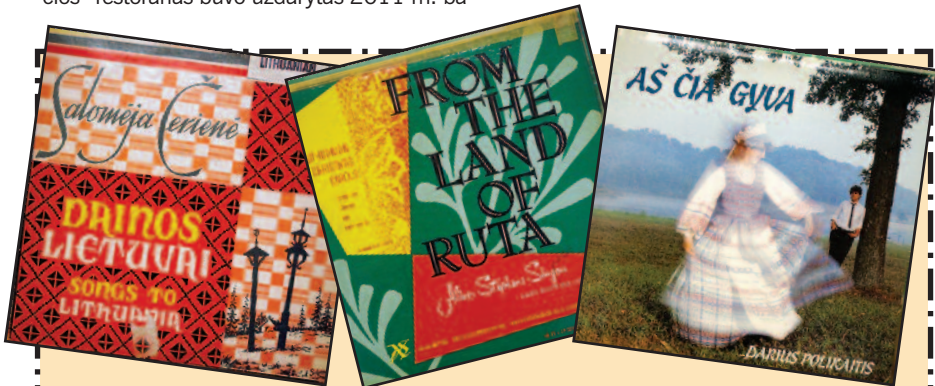
PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Spalio 25 d., sekmadienį, po 10 val. šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės valdyba ruošia lietuviškus pietus. Įspūdžiais iš JAV LB Tarybos sesijos Clevelande pasidalins Jonas Platakis. Bus rodomas filmas „Karalių kriptos atradimas, Vytauto Didžiojo palaikų nuslėpimas“. **Lapkričio 1 d.**, sekmadienį, 10 val. r. per šv. Mišias paminėsime Visų šventųjų šventę. **Lapkričio 2 d.**, pirmadienį, 10 val. r. bus atnašaujamos lietuviškos Vėlinių šv. Mišios. Kviečiame visus dalyvauti.**

■ **Nors Socialinių reikalų tarybos „Seklyčios“ restoranas buvo uždarytas 2011 m. ba-**

landžio mėn., tačiau tradicinės trečiadienio popietės yra tęsiamos. Šį trečiadienį, spalio 28 d., 2 val. p. p. rodysime šių metų X Dainų šventės įrašo pirmąją dalį. Visi Marquette Parko bei kitų Čikagos apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti. „Seklyčios“ adresas: 2711 W. 71st St., Chicago, IL. Informacija tel. 773-476-2655 arba 773-476-5999. Po programos bus pietūs.

■ **Draugo Fondo metinis narių suvažiavimas** įvyks lapkričio 14 d. 10 val. r. „Draugo“ patalpose, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. DF nariai ir svečiai kviečiami gausiai ir aktyviai dalyvauti.

PRISIMINKIME mūsų muzikos veteranus – čikagiečius

Daugelis skaitytojų teiraujasi – kada gi vėl į jaukias, kamerines „Draugo“ patalpas sugrįš jau pamiltos kultūrinės vakaronės? Ilgai nedvejodami – dvasinių vertybių ištroškusius kviečiame atvykti

**spalio 30 d., penktadienį,
7:30 val. vak. į vakaronę-susitikimą
„Draugo“ redakcijoje
4545 West 63 gatvėje Čikagoje**

Vakaronės metu prisiminsime tuos, kurie paliko neišdildomą pėdsaką Čikagos lietuvių muzikiniame gyvenime – kompozitorius, operos solistus, chorvedžius, pianistus, estrados atlikėjus. Kai kurie jų dalyvaus asmeniškai, apie kitus prabils jų šeimų nariai, bičiuliai ar mokiniai.

Vakaronėje dalyvaus ir garbinga viešnia iš Klaipėdos – muzikologė **Danutė Petrauskaitė**.

**Vakaronės metu veiks
išėivijoje išleistų lietuviškų plokštelių paroda.**

„Draugo“ kieme galėsite saugiai pasistatyti automobilius.

Visus lietuvius kviečiame gausiai dalyvauti!

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA

(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

Savings 0.85%	3 Metų CD 2.00%
IRA 1.40%	3 Metų IRA CD 2.25%

Valdžios apdrausta iki \$250,000

**Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Lietuvių Teatro dienos JAV 2015

Kompozitorius, muzikinių improvizacijų meistras

ANDRIUS KULIKAUSKAS

TU PAKLAUSYK

Lapkričio 6 d. 8 v.v.
Lietuvių dailės muziejaus salėje

Parodos atidarymas "Kernagis" nuo 7 v.v.,
gyva muzika, vynas, vaišės.

Bilieto kaina 40\$
(Muziejaus nariams "Perlams" -30\$)

Organizuoja ir remia
GALERIJA **Siela**

14911 127th St., Lemont, IL 60439

kartu koncertuoja:

Tomas Strolia (bosinė gitara)

Aras Biskis (mušamieji)

Nida Grigalavičiūtė (vokalas)

Rūta Pakštaitė - Cole (smuikas, vokalas)

Žyngintas Januškevičius (garso režisierius)

Bilietai parduodami PLC, "Sieloje",
"Smilgoje", "Senajam Vilniuje"

The Pittsburgh Lithuanian & Polish Community Presents The 30th Annual

POLISHFEST '15
Sun., Nov. 8, 2015
12:00 pm. - 5:00 pm.

**Cathedral Of Learning
University Of Pittsburgh
Pittsburgh (Oakland), Pa.**

**"Celebrating 75 Years Of
The Lithuanian & Polish
Nationality Rooms"**

*Folk Dancing *Folk Music
*Country Bakery *Ethnic Food
*Gift Mart *Folk Crafts
*Cooking Demos *Kid's Krafts
* And Much, Much More !

Join Us For A Family Oriented Free Event Of Old
World Cultures, Ethnic Foods, Heritage & Religion
With Support From Lithuanian Community

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukojo: Rosemarie Ignash \$8; Birutė Kliorienė \$100 a. a. Arvydo Kudirkos atminimui, \$400 remiamam berniukui Saulės Kliorytės atminimui; Remigijus ir Aldona Gaškos \$1,000 šeimos paramai; Krikščioniškos Tarybos komisija (per Eleną Alkus) \$360 tęsiant berniuko paramą. Labai ačiū. „Saulutė“ („Sunlight Orphan Aid“), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-6435, el. paštas: indretijunelis@sbc-global.net

A. a. Dalios Šlienienės atminimą pagerbiant Liudas Šlenys „Saulutei“ įteikė \$730, kuriuos suaukojo: Laucius A. ir D., Stelmokas N., Kašuba R. ir E., Vaitkus V. ir A., Rimkus R., Vepštas V. ir H., Tallat-Kelpša A. ir M., Jelionis S., Leimonas K., Marchertas A. ir R., Gvidienė J., Reitneris V. ir A., Baltramonas Z./Mikalajūnas P., Jonikas A. ir Ž., Damijonaitis G., Bulota B., Šlapkauskas A. ir R., Tijūnėlis D. ir I.